ԺԳ· ՏԱՐԻ 3763 (Ն· Տ· 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1896 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1896 11 ՐԷՊԻՒ, ԱԽԸՐ 1314 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ԱՄԷՆ ԻՆՉ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՂՐԿՈՒԻ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ووك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ ... 150
» » Վեցամսեայ » » ... 75
» » Եռամսեայ » » ... 40
Օտար երկիրներ Տարեկան Ֆրանք ... 56
» Վեցամսեայ » ... 28
Ընծայ քաղքի վրայ մասնաւոր յայտագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Դատաւոր քարտուղարի ծախքը մասնաւոր · Ղրուշ 50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրուածք ետ չի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան յայտարարական միջնորդներով յղուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՎԻՔԴՈՐ ՀԻՒԿՈՅԻ ՏՈՒՆԸ

Ֆրանսայի գրագէտներէն ու արուեստագէտներէն կազմուած մասնախումբ մը յիշակերտ տախտակներ դնել կուտայ Բարիզի այն տուներուն վրայ ուր բնակած են երբեմնի նշանաւոր անձնաւորութիւններ։ Այս օրերս կարգը եկաւ Բլաս-Ռուայեալի թիւ 6 տան ուր ապրեցաւ Վիքդոր Հիւկօ 1832էն մինչեւ 1848, իր գրական փառքի են փառաւոր ժամանակամիջոցը։ Այնտեղ կը հաւաքուէին, կիրակի իրիկունները, բանաստեղծին բարեկամներն ու աշակերտները, Սէնդ-Պէօվ՝ որ ետքէն գժտուեցաւ, Թէօֆիլ Կոթիէ, Նոտիէ, Մէրի, Ժէռառ տը Ներվալ՝ որ ջլախտէ բռնուեցաւ, Էտուառ Թիէռի և ուրիշներ՝ ամէնքն ալ հիացող Թշուառներու հեղինակին։

Վիքդոր Հիւկօ նախ և առաջ կը բնակէր Նօդր-Տամ տէ Շան փողոցը ուսկից պարզապէս ճամբուեցաւ տանտիրուհին, որ գրականութենէ չէր հասկնար ու մեծ մարդ մը վարձուոր ունենալուն չէր հպարտանար, դժգոհ էր իրմէ որովհետեւ հիւրերը շատ աղմուկ կ'ընէին։ Բանաստեղծն ինքն իսկ պատմած է այս դէպքը իր յիշատակներուն մէջ, շատ սիրուն կերպով.

—Սիրելի տիկին, ըսեր է տանտիրուհին, դուք շատ ազնիւ էք և ամուսիննիդ լաւ մարդ մըն է· բայց ձեր աղմուկին չեմ դիմանար։ Ես առեւտուրէ ձեռք քաշած եմ՝ հանգիստ ապրելու համար. յատկապէս այս տունը գնեցի այս խաղաղիկ փողոցին մէջ, և երեք ամիսէ ի վեր, երթեւեկները չեն դադրիր տունէս։ Շատ կը մեղքնամ ձեզ, խեղճ տիկին. կ'երեւի թէ ամուսիննիդ շատ ծանր արհեստ մը ունի։

Բլաս-Ռուայեալի տանտէրն, ընդհակառակը, շատ շնորհալի կերպով ընդունեց Հիւկօն, որուն արուեստագէտ բարեկամներն յանձն առին իրենք զարդարել նոր բնակարանը· Օ'կիւստ տը Շաթիյեօն Բանաստեղծին տունը նկարեց՝ ննջասենեկի ձեղունին վրայ, սքանչելի նկար մը։ Ոչ մէկ տուն այդքան նշանաւոր անձնաւորութիւններու համախմբում չէր տեսած։ Ընթրիքէն ետք, պատուհանին երկու փեղկերը կը բացուէին և բանաստեղծը պատշգամը կ'ելլէր, շրջապատուած իր սեղանակիցներէն՝ եզական հագուստներով, երկար մազերով, ցցուած մօրուքներով· ինք միայն պարզ հագուած կ'ըլլար, ու երեսը խնամով ածիլուած։ Պահ մը աչքերը կը յածէր հրապարակին վրայ, քանի մը խօսք կ'ըսէր իր կնոջն և հընչուն ձայնովը, յետոյ սրահ կը վերադառնար՝ ետեւէն ձգելով հետաքրքիր նայուածքները բարիզցիներուն և օտարականներուն որոնք դեռ կը մնային փողոցը, դիտելով թափուր պատշգամն և լուսաւոր պատուհանը որուն ետեւէն տարտամօրէն կը գծուէին բանաստեղծին և իր հիւրերուն ստուերները։

Գրականութեան սալոններուն համար ի՛նչ մեծ հաճոյք էր ընդունուիլ այդ հիւրամեծար սրահին մէջ։ Օր մը, երկու երիտասարդներ, սքանչացած՝ բայց յուզուած, ներս առաջնորդուեցան, Օկիւստ Վաքըրին և Բօլ Մէօրիսն էին, որոնք ապա Հիւկոյի մտերիմները, կեանքի ընկերները ու դժբաղդութեան օրերու ալ մասնակից պիտի ըլլային։

Արսէն Հուսէ քմածին ոճով կը պատմէ թէ ինչպէ՛ս Հիւկոյի ներկայացուեր է Թէօֆիլ Կոթիէի կողմէ։

—Կը ներկայացունեմ ձեզ, ըսեր է Կոթիէ, բանաստեղծ բարեկամ մը որ Ժան Ռասինի բնագաւառէն է, բայց ասոր համար պէտք չէ դէշ աչքով նայիլ իրեն։

—Ո՛չ, պատասխաներ է Հիւկօ, եթէ Ռասին ողբերգութիւններ գրած չըլլար, ինչ մեծ մարդ մը պիտի համարուէր Ֆրանսայի համար։

Այս տեսակ հեգնութիւններ սովորական էին բանաստեղծին բերնին մէջ։

Շատ անգամ, այդ սալոնին մէջ, պատանիներ կը մտնէին, Շարլըմանը լիսէին աշակերտները։ Թատերական առաջին ներկայացման մը նախընթաց օրը կուգային խնդրել հեղինակէն որ տեղ տայ իրենց. բանաստեղծը շնորհալի կերպով կ'ընդունէր զանոնք։ Այդ հրապարակը, ուր կը կանգնի դեռ Հիւկոյի բնակած տունը, տարօրինակ ու փառաւոր տեսարաններու հանդիսավայր եղած է, երբ ներկայացման գիշերներ բաղմութիւնը խանդավառ կերպով կ'առաջնորդէր հեղինակը, մինչեւ իր տունը։ Այդ տան դրան առջեւ իսկ ղուարճալի միջադէպ մը տեղի ունեցած էր։ Հիւկօ բաւական բուռն վէճ մը ունեցած էր Բօրդ-Սէն-Մարդէն թատրոնի տնօրէն Հարէլի հետ. այս վերջինը խիստ նամակ մը գրած էր իրեն, որով հարկ եղած էր վկաներ ղրկել մենամարտի համար։

Հիւկօ դուրս ելլելու վրայ էր, ժամադրավայրն երթալու, երբ դէմ առ դէմ գտնուեցաւ Հարէլի հետ։

—Պարոն Հիւկօ, ըսաւ թատրոնի տնօրէնը, շատ տխմար նամակ մը գրեցի ձեզ։ Ձեր Թատերախաղն ունենալու համար յոռի միջոց մըն է զձեզ սպաննելը. լաւագոյն է որ հաշտուինք։ Կը հաճի՞ք ներել ինծի և ձեռքնիդ տալ։

—Ուրեմն թատերախաղը կամ կեանքը, ըսաւ Հիւկօ ժպտելով։ Ու ձեռքը Հարէլին կարկառեց։

1848ին Հիւկօ թողուց Բլաս-Ռուայեալի բնակարանը, որ յիշակերտ տախտակով մը պիտի պատուի այժմ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Նախընթաց կիրակի օր տեղի ունեցաւ քաղաքիս մանկապարտէզի անդրանիկ հանդէսը։ Ներկայ եղող բազմութեան համար խիստ փոքր կուգար վարժարանի լայնարձակ սրահը, այնպէս որ բազմաթիւ ունկնդիրներ ստիպուած էին մնալ կողմնակի սենեակներու, արտաքին նրբանցքի և գաւթին մէջ։

Սրահը զարդարուած էր պատկերներով, արմաւենիոյ թարմ տերեւներու կամարներու տակ կարմրերանգ կտորներու վրայ նոյնպէս կ'երեւնային պատշաճաւոր վերտառութիւնք, ամէնքն ալ լաւ ընտրուած և սիրուն ճաշակով դասաւորուած։

Մանկապարտէզի սաներն երգով մը սրահ մտան. թւով 40ի մօտ 4—6 տարեկան երկսեռ այս մանուկները իրենց յատկացեալ բեմը բարձրացան. իրենց կ'առաջնորդէր Տիկին Մատաքեանի աշակերտուհիներէն մանկապարտէզի վարիչ Օր. Կօկանեան։

Հանդէսը բացուեցաւ փոքրիկներուն աղօթքովը և ապա կարգ մը մանկական երգերէ ու արտասանութիւններէ վերջ քառորդ ժամէ մ'աւելի տեղի ունեցաւ հարցաքննութիւնը մանկավարժական դասերու որոնք մանուկ մտքերու տարողութեան համաձայն աւանդուած էին։ Ունկնդիրներուն ամէնքը գոհ կը թուէին փոքրիկներու տուած ամբողջ նախադասութիւններով կազմուած պատասխաններէն. յայտնի կ'երեւէր թէ մանուկները իրենց աւանդուածը իւրացուցած էին կատարելապէս։ Խմբերգներու մէջ ունեցած յաջողակութիւննին բնաւ չէր սպասուէր այդ հասակի տղաքներէ։ Արտասանութիւնները, որ յաճախ մենախօսութեան և երբեմն դերերու բաժանմամբ կը կատարէին, լաւ տպաւորութիւն թողուցին բազմականներուն վրայ, որոնք լիաբուռն ծափահարութեամբ կը քաջալերէին այդ ճվվոցող սիրունիկները որոնք շնորհալից գլխու բարեւի շարժմամբ գոհանալէ և շնորհակալելէ վերջ՝ իրենց տեղերը կը փախչէին։

Մանկապարտէզի բոլոր սաները հագած էին վարժարանի պարզ համազգեստը որոնց կուրծքին գրոշմն էր «Մ. Պ.» տառերը։

Ասոնց մէջ տեսայ անցեալ տարին ինծ ծանօթ եղող մանչ ու աղջիկներ, որոնք նախորդ տարուան մէջ համրի պէս լուռ և գորտի պէս պաղ էին. անոնք այս տարի, շնորհիւ մանկապարտէզի մեղուաջան ղեկավարին, այդ պատկառելի բազմութեան առաջ իսկ զատ բոլորովին համարձակ ու ճկուն խօսքեր. իրենց պատասխաններն էին միշտ բարձրաձայն, պարզ և կատարեալ նախադասութեամբ։

Բազմաթիւ երգերէ, մէջ ընդ մէջ քննութեան ձեւով հարց ու պատասխաններէ և արտասանութիւններէ վերջ կատարեցին զանազան խաղեր ու վազքեր, ապա սկսաւ քառապըղ պարը, որուն ետք ծափահարութեանց մէջ և գլխի սիրուն խոնարհութեամբ մը շնորհակալելով գրաւեցին իրենց տեղերը։

Հանդիսականներէն մէկը բանախօսեց նիւթ ունենալով օրուայ հանդէսը. դասական կերպով ի վեր բերաւ մանկապարտէզի պատմութիւնը և անոր մարդկութեան ընձեռած բազմակողմանի օգուտները։ Հրաւիրեց ծնողքները որ աւելի հոգածու գտնուին մեր վարժարաններուն ու աջակցին կրթական ու տնտեսական մարմնոց։

Յետ այնմ տեղի ունեցաւ մրցանակաբաշխութիւնը և շաքարաբաշխութիւնը։ Նոյն պահուն դաշնակի վրայ քաղցրիկ կերպով կը հնչեցնէր Տէար Ա. Իփէկեան եւրոպական զանազան կտորներ կիրթ և վարժ ճաշակով։

Իբր վերջաբան, հակիրճ կերպով բանախօսեց և Տէար Պերճ Օհանեան, ի դիմաց Հոգաբարձութեան շնորհակալիք յայտնելով ունկնդիրներուն, որ այդ օր մեր փոքրիկները պատուելով բացառապէս ունկնդրել հաճած էին։

Իսկ մենք մեր շնորհակալիքը կը յայտնենք ամէն անոնց որ յղացած են մանկապարտէզ հիմնելու այդ գաղափարը անդրոյն օտարախօս հայ մանուկներուն համար և մասնաւորապէս մանկապարտէզի վարիչ Օր. Կօկանեանի, որ ամէն ջանք չէր խնայած վեցամսեայ կարճ միջոցի մը մէջ ըմբռնելի և շօշափելի ձեւ մը տալ կրթական սկսնակ գործի մը։

Աղեքսանդրիա ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍ

ՅՈՒՇՔ ԼՈՆՏՐԱՅԻ (*)

Ա.

Կ'անձրեւէր, ծովը յուզուած էր. նաւն մակոյկի պէս կը պարէր. Դիեփէն հազիւ կէս ժամ հեռացած՝ կեանքիս մէջ առաջին անգամ զգացի ծովու հիւանդութեան երեւոյթները։ Նաւուն մէջ կային բազմաթիւ տիկնայք, մեծաւ մասամբ անգլիացիք, որոնք պանիր և տապակ կ'ուտէին ուրախ զուարթ, առանց նշան մ'անգամ տալու՝ կը զգային այն սարսափելի ալեկոծութիւնը, որ իմ և այլոց աղիքները վեր վար կ'ընէր, և մէն տղեն տրտունջէն աւելի բաներ դուրս տալու էր բերնէն։ Եւ սակայն ստոյգ է՝ թէ ծովու հիւանդութիւնն գերագոյնն կ'ընէ զմարդ քան ո և է մարդկային սնապարծութիւն։ Եթէ կէս ժամ առաջ ըսէին ինձ, —Տե՛ս, հօս այնչափ դրամ կայ՝ որ փոխանակ տասնուհինգ օր միայն կենալու ի Լոնտրա, ինչպէս միտքդ դրեր ես, կրնաս այնտեղ ամիս մի կենալ հոն, և ապա պտոյտ մ'ընել Սկովտիոյ մէջ և երթալ մինչեւ Իրլանտա։ Արդ այդ բոլոր դրամը քուկդ պիտի ըլլայ, եթէ այս տիկնանց առջեւ այնպիսի դէմք մ'առնես որ ծիծաղելի ըլլաս, — կը խոստովանիմ մեծամտութիւնս, — այդ առաջարկութիւնը պիտի մերժէի։ Կէս ժամ յետոյ ընդ հակառակն, ինկեր էի՝ անսահման զզուանքով մի անձս՝ երկու տախտակի պարկերու վրայ, ոտքերս երկնցուցած, գլանաձեւ գլխարկս ճզմած մէկ ականջիս վրայ, տաբատս վեր ամփոփուած. գլուխս կը պտտէր, և այնպիսի յուսահատ լքում մի տիրեր էր վրաս, որ կրնայի [illegible] արձանի մի օրինակ լինել։ Ո՛հ, պէտք է ըսել Փուշքինեայ հետ, թէ ծովու հիւանդութիւնն [illegible] մ'է։ Ուրիշ մեծագոյն տանջանք մ'էր ինծ՝ մօտս կեցող գաղղիացի երիտասարդ մի, որ հետս ի միասին մեկնած էր Բարիզէն, և ծաղրածելով կը դայրացնէր զիս, ամէն հառաչանքիս կրկնելով. — [illegible] չէ, [illegible]... և այլն։

Նոյն իսկ այն մտածութիւնը, — թէ այս երեկոյ պիտի տեսնեմ Լոնտրա — նոյն միջոցին անտանելի տագնապ մի կը պատճառէր ինձ։ Եւ ըսե՛լ դարձեալ, թէ եկեր եմ այս տեղ, — կը մտածէի այն զզուանքիս մէջ, — իմ ընտրութեամբս՝ յօժարութեամբս, զուարճանալո՞ւ համար։ Ո՛հ, ո՛րչափ անմիտ եմ եղեր։ Եւ մտածէ՛, թէ ստիպեալ եմ նորէն անցնելու ծովէն։ Ո՛հ, անկարելի է. պիտի չընեմ այդ բանը, կ'ըսէի մեռնիլ…։ Յանձն կ'առնում մնալ Անգլիոյ մէջ... պիտի ջանամ միջոց մը գտնել Լոնտրայի մէջ ապրելու համար. «Կրպակի մի մէջ օգնական կամ սպասաւոր պիտի լինիմ, ուսուցիչ իտալերէնի.» միայն թէ ա՛լ ես ծովու երես չի տեսնեմ, լաւագոյն է մեռնիլ, երբոր ժամս հասնի. այլ այսպիսի տանջանք՝ ո՛չ բնաւ։

Մի քանի ժամ յետոյ Բրայտոնի երկաթուղւոյ կայարանին մէջ կը ճաշէի, և Անգլիոյ մէջ մեռնելու դիտաւորութիւնը բոլորովին մտքէս հաներ էի։

* * *

Սկսեր էր մթնել, երբ ճանապարհն եկայ դէպ ի Լոնտրա. երկաթուղւոյ կառաց անկեան մի մէջ կծկեցայ և սկսայ այն մեծ մտածութեան հանդէս առնել՝ թէ մի քանի ժամէն Լոնտրա պիտի լինիմ։ — Լոնտրա՛, — կը կրկնէի այս անունը. հաճութեամբ մի կը հնչեցնէի զայն մտքիս մտքիս մէջ, ինչպէս սեղանի մի վրայ կը հնչեցնեն ոսկի դրամ մի.— Լոնտրա՜. — Անբացատրելի ուրախութիւն մի կը զգայի ըսելով ինքնիրենս. Իբր թէ չկրնայի յառաջագոյն, թէ տարօրինակ քաղաք մ'էր այն, մեծ ծով մի, Բաբելոն մի, անդունդ մի, առասպելական իր մի։ — Աշխարհիս ամենամեծ քաղաքն է, կը մտածէի, — և ասոր մէջ բացարձակ բան մի կայ, որ ուրիշ ոչ մէկ քաղաքի մէջ չի գտնուիր. փառքի եթէ կան ուրիշ գեղեցիկ քաղաքներ, որո՞ւ համար կարելի է ըսել. — Ամենագեղեցիկն է.— Նոր հաճոյք մ'է յիրաւի տեսնել մի բան, որ կերպով իւիք աշխարհիս վրայ ապահովապէս գերագոյն աստիճանը կը գրաւէ. բան մի, բան զոր անդրադոյն կարելի չէ ուրիշ բան մտածել՝ առանց երազոց աշխարհին մէջ մտնելու. բան մի՝ որուն առջեւ կրնաք ըսել. — Ո՛չ մէկ մարդ բան զայս աւելի մեծագոյն բան տեսած չէ։ Յետոյ կ'ուրախանայի մտածելով՝ թէ կ'երթայի ի Լոնտրա առանձին, առանց ծանօթ մ'ունենալու այն տեղ, առանց յանձնարարական թղթոց, ինչպէս որ կ'երթայ մարդ՝ երբ ուզէ փորձել թէ ի՞նչպէս կը կորսուի այն ովկիանոսին մէջ, կրելու համար այն երկիւղի զգացումը՝ զոր կ'ընեն մարդու վրայ անծանօթ մեծամեծ միջոցներն, ջախջախուելու համար, միով բանիւ՝ զգալու այն պարզ և բովանդակ տպաւորութիւնը՝ զոր կ'ընէ օտարականի հոգւոյն մէջ այն անհուն քաղաքն։ Այս բանիս նկատմամբ այն առաւելութիւնն ալ ունէի՝ որ անգլիերէն բառ մ'անգամ չէի գիտեր. դրամս չափաւոր էր, պայուսակ մի միայն ունէի՝ որ մարդու գութը կը շարժէր. և վերջապէս այն ամէն բան՝ որ կրնայ ի մարդու ինքզինքը փոքրիկ և հէք ճանչնալու՝ մի մեծ անծանօթ քաղաքի մէջ։ Այս ամէն բաները մտածելով, ձեռներս կը շփէի և կ'ըսէի. — Լոնտրա՜, պատրաստ եմ։

* * *

Խոր գիշեր էր՝ երբ քաղաք հասայ։ Առանց զգալու ներս մտայ, և զարմացայ՝ երբ նշան ըրին ինծ վար իջնելու շոգեկառքէն։ Վար կ'իջնեմ, Լոնտոնբրիճի կայարանի ծածքին տակ կը գտնուիմ, կառքերու և լոյսերու հեղեղի մի մէջ։ Ինծ ամենէն աւելի մօտիկ կառքին վրայ կ'ելնեմ և կառապանին թղթի կտոր մի կը ցուցընեմ, որու վրայ գրուած էին անունը և փողոցը այն պանդոկին՝ զոր ինծ խորհուրդ տուեր էին ի Բարիզ։ Կառապանը կը կարդայ զայն, նշան կ'ընէ թէ հասկցաւ, և սակայն տեղէն չի շարժիր։ Նշանացի կ'իմացնեմ իրեն որ կառքին վրայ ելնէ և մեկնինք. բայց նա անշարժ կը կենայ։ Կը սկսիմ բարկանալ իրեն և գաղղիերէն լեզուով ծանր խօսքեր ըսել. նա բան չի հասկնար, և հանդարտ յեցած դռնակին՝ կը սկսի շաղփաղփել հետս անգլիերէն։ Ցուրտ է՝ կը մսիմ,—կ'ըսեմ ես,— ի՞նչպէս ընելու է. եւ ծալլելով բազուկներս՝ երեսը կը նայիմ. ինքն ալ բազուկները կը ծալլէ և ինծ կը նայի. և այսպէս վայրկեան մը իրարու երես կը նայինք։ Վերջապէս համբերութիւնս կը հատնի, վար կը ցատքեմ, կը պոռամ ականջէն վար, — Ձորի՛,—և ինքնիրենս կը սկսիմ երթալ։ Վերջը հասկցայ թէ զիս պանդոկը չի տանելուն պատճառը՝ տեղւոյն հեռաւորութիւնն է եղեր։ Ինքնիրենս կ'երթամ. բայց ի՞նչպէս և ո՞ւր։ Կը խոստովանիմ թէ այն վայրկենին լքում մի զգացի։ Կայարանին ընդարձակութիւնն՝ որոյ եզրը չէի գտներ, չգիտնալս՝ թէ ո՞ւր պիտի երթամ գլուխս դրնեմ, այն առաջին անյաջող փորձառութիւնն՝ որ ձախորդութեան մի գուշակ կը թուէր ինծ, պայուսակին ծանրութիւնն՝ որ կ'արգելուր քայլերս, խոնաւութիւնն, զոր կը զգայի վրաս, գիշերն, խաւարութիւնն, այս ամէն բան տխրութեան և երկիւղի յանկարծական զգացում մ'ըրին վրաս։ Յետ փոքր ինչ ժամանակ աստ անդ մոլորելու, անցայ մի դուռ և ինքզինքս դուրսը գտայ։ Կարծեցի թէ խաւարութեան վհի մի մէջ ինկայ։ Տառաչին մի կառքերու՝ զորս չէի տեսներ, սուլիչը շոգեկառաց՝ որոնք չէի գիտեր թէ ուսկից կ'անցնէին, խառնակութիւն մի լոյսերու՝ վերը և վարը, ամէն կողմ և ամէն բարձրութեան վրայ, մառախուղ մի՝ որ չէր թողուր ինծ նշմարել ո՛չ կերպարանք և ոչ հեռաւորութիւն, երթեւեկութիւն մի մարդկանց՝ որոնք կարծես կը փախչէին. այս եղաւ ահա դիմացս ելած առաջին տեսարանը։ Տատամսելով, կորզելով՝ բաւական ճանապարհ կտրեցի, ապուշի նման, չգիտեմ գլուխս ո՛ւր. յետոյ, ա՛լ ես չկրնալով տանել պայուսակս՝ գետին դրի և կանգ առի։

Բաղդը բերաւ որ՝ աչքս վերցնելով՝ տեսայ լուսաւոր լապտեր մի, որուն վրայ գրուած էր «Գաղղիերէն կը խօսուի»— Պանդոկ մ'էր. մեծ շունչ մ'առի, վերուցի բեռս և ներս մտայ երկչոտութեամբ, «քաղաք մտնող շնիակի կերպարանքով»։ Խաժառ բնաւորութեամբ կին մի, որ տիրուհին էր, լսելով իմին առաջին խօսքերս՝ կանչեց սենեկապանը, որուն հարցուցի թէ արդեօք սենեակ մի կը գտնուի՞ ինծ համար։ Սենեկապանն՝ ամէն մէկ գաղղիերէն բառին՝ ջղաց կծկում մ'ունենալով՝ որ կարծես կերածը դուրս տալու ճիգ մ'էր, և դիտելով զիս ոտքէս մինչեւ գլուխս կերպարանքով մի ընդ մէջ կարեկցութեան և կասկածի, որ յատուկ է իր ազգին, պատասխանեց ինծ՝ թէ այո՛, կար սենեակ մի, բա՛յց··· բա՛յց— աւելցուց— հինգ շիլին կ'արժէ,—և դարձեալ կասկածոտ դէմքով մի դիտեց զիս ոտքէս մինչեւ գլուխս։ Յիրաւի զգեստներս այնպիսի վիճակի մէջ էին՝ որ իրաւունք ունէր կասկածելու։

(*) Ծ. Խ.—Վիննեսիկի Բազմավէպ հանդէսարանն իր վերջին թիւերով հրատարակեց իտալացի ծանօթ հեղինակ Էդմոնդ տէ Ամիչիսի այն ուղեւորական նկարագրութիւնը զոր չահեկան կը համարինք արտատպել։

---

(1)

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԴԱՇՏԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՆՈՐԱՎԷՊ

ԲՐՕՍՓԷՐ ՎԻԱԼՕՆԻ

Ա.

1847 օգոստ. 22ին իրիկուան դէպ ի հինգին սուրհանդակի կառք մը Բուրթնէյի մեծ ճամբէն գալով անցաւ Մօնթարժիէն դէպի սուրհանդակի կայանը· երբ բակին մէջ տեղն հասաւ, անցորդի հագուստով սպասաւոր մը շտապաւ աթոռակին վրայէն վար ցատքելով, եկաւ դռնակը բացաւ հազիւ քսանհինգամեայ երիտասարդի մը։

Մինակ էր այդ երիտասարդը, թէեւ բաղդն իրեն նպաստեր էր, ինչպէս որ ուղեւորելու կերպէն կը զգացնէր զայն, այնպէս ալ բնութիւնը չփացած տղու մը պէս փարուեր էր հետը։ Մարմնոյ վայելչութիւն, երեսի գեղեցկութիւն, շարժուածքի շնորհաձեւութիւն, ասոնց ամենն ալ ունէր, և որ աւելին է, երիտասարդութեան այն զուարթախօսութիւնը, որ ամեն ուրեք այնչա՛փ համակրական է։

Յայտնի էր թէ այս օտարականը զինուորական էր, ապա թէ ոչ, ի՞նչ մեկնութիւն տալու էր այն կարմիր ժապաւէնին, զոր ունէր օձիքին վրայ ուղորդ երկայն ընչացքին։ Այս յայտարար նշանները մէկ ամփոփելով, մի միայն բանակի կը վերաբերին անշուշտ։

Պանդոկապետը դիմաւորել եկաւ և մօտեցաւ անոր հետեւեալ արարողական խօսքերով.

—Պարոնը հօս պիտի պառկի՞։

Օտարականը վարանեցաւ։

—Պարոնը շտապեալ չէ՞, պնդեց պանդոկապետը, ուստի պարոնը դէշ չըներ եթէ վաղը միայն մեկնի, ինչու որ քաղաքը հետաքրքրական շրջելու տեղեր շա՛տ ունի։

Օտարականը ժպտեցաւ։

—Պարոնը կուզէ՞ ընթրել, յարեց պանդոկապետը քաջալեր գտնելով։

—Յօժարակամ, ըսաւ երիտասարդը։

—Պարոնն անտարակոյս առանձնակի պիտի ճաշէ։

Այս միջոցին զանգակը զարնուեցաւ։

—Այս զանգակը ի՞նչ կը զարնէ, հարցուց անցորդը։

—Պանդոկին սեղանի ճաշը։

—Այդ սեղանէն ճաշել տուէք ինծի։

—Պարոնը ճեպակառքի անցորդներուն միջեւ պիտի գտնուի հոն։

—Ձեր ճաշարան տարէ՛ք, կը պնդեմ, ըսաւ երիտասարդը պաղ կերպով։

—Եթէ սա աղջկան հետեւիլ հաճիք, ձեզ հոն կը տանի։

Պանդոկապետն ա՛լ երրորդ դէմքով չէր խօսեր, իսկ օտարականն սկսաւ հարցմունք ընել ժպտելով։

—Սիրելի պանդոկապե՛տս, խնդրեմ հոգ տանիք որպէսզի սպասաւորս աղէկ նայուի, ինչու որ իր ճաշին համար քսան ֆրանք կը վճարէ։

Հարուածն ուղիղ զարկաւ, ըստ որում պանդոկապետը կրկին գլխարկը ձեռքն առաւ, և երբ երիտասարդը սպասուհւոյն կը հետեւէր, ինք, մօտեցաւ խոհանոցի պատուհանին, որ բակին վրայ կը նայէր։ Երբ հոն հասաւ, գլուխը կիսովին երկու երկաթաձողերուն մէջ մխելով խոհարարապետին հրամայեց.

—Երկու թարմ վառեակ յաճախորդաց սեղանին։

Երբ օտարականը պանդոկապետին սեղանն հասաւ, ուղեւոր վաճառականներէ, մէկ քանի յաճախորդներէ, և ճեպակառքին ճամբորդներէն բաղկացած էր, իսկ վերոյիշեալ ճամարտախօսութիւնը պանդոկապետին զուտ հնարագիտութիւնն էր, որպէսզի իր նոր յաճախորդին միտքն աւելի համեստ ընթրիքի մը փոխարկել տայ։

Օտարականն ամենուն նայուածքն իրեն գրաւեր էր, փոխ-կուսակալի քարտուղարին և նահանգային դատաւորին մէջտեղ նստած էր, ասոնց երկուքն ալ ամուրի էին, առաջինին Ֆիլիպեր և երկրորդին Էօժէն անունը կուտային հոն։ Այս երկու յաճախորդք համեստ ընթրիքը պատուեցին ամենաշնորհալի կերպով, աղանդերի ժամանակ արդէն տեսակ մը մտերմութիւն գոյացեր էր ասոնց և այն արտասովոր մարդուն միջեւ որ կէս ֆրանքի ճաշ կ'ընէր, մինչդեռ իր սպասաւորը քսան ֆրանքի։ Երբ ճաշն աւարտեցաւ, անցորդը սուրճ առաջարկեց սիրալիր կերպով։

—Յօժարակամ, ըսաւ Էօժէն, եթէ կուզէք որ հօս խմենք, ըստ որում աստիճանս չի ներեր ինծ սրճարան երթալ։

—Հօս զզուելի է, կրկնեց Ֆիլիպեր, սենեակս երթանք։

—Երթանք սենեակնիդ, պատասխանեց օտարականն, Աստուած տայ որ ես ալ օր մը հիւրընկալութիւն հատուցանել կարենայի, այնչափ անկեղծօրէն, ինչպէս որ կ'ընծայէք ինծ։

Յետոյ փոքր թղթապանակէ մը այցաքարտ մը հանելով, տուաւ փոխ-կուսակալի քարտուղարին։

—Ներեցէ՛ք, ըսաւ Ֆիլիպեր զարմանալով, դուք Ֆրանսայի աւագանի Մարքի տը Թէրվիլի ազգակա՞ն էք։

—Իր որդին։

—Քաջարի հայր մը ունիք, հարիւրապե՛տ, ըսաւ քարտուղարը ձեռքը տալով անոր։

—Նաեւ չքնաղագեղ քոյրիկ մը, մրմնջեց Էօժէն։

—Կը տեսնէք պարոննե՛ր, ընդմիջեց երիտասարդն ուրախ զուարթ, երջանիկ եմ ծանօթ երկրի մէջ գտնուելուս համար, բայց ո՞ւր արդեօք ճանչցեր էք հայրս և քոյրս։

—Տապալած կառքի մը մէջ, պատասխանեց Ֆիլիպեր։

—Մօնթարժի՞ի մէջ, հարցուց Էօժէն։

—Մազդաղինէի տօնին օրը և Լամբաէի կամուրջին վրայ, պատասխանեց երիտասարդը։ Հիմա որ հինուց ծանօթներ ենք, շնորհակալ եմ դիպուածին, որ զիս Մօնթարժի առաջնորդեց։

—Դիպուա՞ծը։

—Այո, և ոչ այլ ինչ, ըսաւ երիտասարդը ժպտուն կերպիւ։

Յետոյ ճամբայ ելան չէ թէ Ֆիլիպերի սենեակն երթալու համար, այլ քարտուղարին պարտէզը, ըստ որում հոն պիտի ընծայէր ամուրին թէյն ու սուրճը։

—Հաւատացէ՛ք, ըսաւ սպան, որ հողէ բէքեօն լեցունելով կը վառէր, զոր Ֆիլիպեր տուեր էր, ձեզի հետ պիտի մնամ մինչեւ վաղուան օր։

—Յետո՞յ ուր պիտի երթաք, հարցուց քարտուղարը։

—Ամենեւին չեմ գիտեր, տեղ մը պիտի երթամ, ուր ըլլայ թող ըլլայ։

—Եթէ ուղղորդութիւն ընելու ըլլայիք, յարեց Էօժէն, առաջարկ մը պիտի ընէի ձեզի։

—Ըրէ՛ք դարձեալ, ըսաւ Պ. տը Թէրվիլ, թէ որ գործիս գայ՝ որոշել կ'ըլլամ կամ ոչ։

—Ես վաղուընջորդ օրը Թուրէն պիտի երթամ, ուստի եկէք այդ տասնուհինգ օրը մեր ընտանիքին քով անցուցէք։

—Խոստացայ դնալ, պատասխանեց սպան, ուրեմն մէկտեղ ճամբայ ելլենք։

—Միասի՞ն, ո՛չ։

—Ինչո՞ւ։

—Ես բնաւ շուներէս չեմ բաժնուիր։

—Յիսուն չափ ունի՞ք արդեօք։

—Երկու հատ ունիմ թէեւ, բայց կարելի է պայուսակներս նեղութիւն տան ձեզի։

—Ա՛հ, տէր ողորմեա՛, ընդմիջեց Ֆիլիպեր, եթէ շներնէդ չէք կրնար բաժնուիլ, գէթ կրնաք պայուսակնիդ հետ չառած ուղեւորել, ինչու որ ճամբու զարդարանքի համար շուները բաւականէն աւելի են։

—Ինչպէ՞ս, հարցուց հարիւրապետը։

Քարտուղարը փոխանակ պատասխանելու մեծկակ շունչ մը առաւ խորամանկ կերպով մը։

—Պայուսակներս ինծի մտատանջութիւն կը պատճառեն, հառաչեց օգնական դատաւորը։

—Ամեն մտահոգութիւն ձեզմէ բառնալու չափ մեծ է իմ կառքս, ըսաւ երիտասարդը։

—Շատ լաւ, վրայ բերաւ Էօժէն զուարթերես, ձեզ պանդոկ տարած տանես պիտի երթամ աչքէ անցունել ձեր ճամբորդի կառքը, ապա պայուսակներս. ամենէն մեծ կոչէ արկղիկս 5 ոտքէն երկայն չէ, երկրորդը քիչ մը անկէ կարճ է, իսկ երրորդը ամենահանգիստ կերպով կը տեղաւորուի երկանիւի մէջն իսկ։

Սպան անփոյթ կեցաւ։

Մութը կոխելուն, այս նոր մտերիմները պանդոկ դարձան։

—Պահ մը բաժնուիմ ձենէ, ըսաւ Էօժէն երբ հոն հասան, բակէն անցնելով բացաւ կառքերուն կայանը, ուր կեցած էր զինքը տանող կառքը. այն ատեն Ֆիլիպեր օգուտ քաղելով անոր բացակայութենէն, իր ուղեկիցին վրայով մէկ քանի բացատրութիւն տուաւ Պ. տը Թէրվիլի։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 6/18 1896

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՑԱՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Ռուսիոյ կայսեր ի Ֆրանսա ուղեւորութեան յայտագիրը որ ֆրանսական կառավարութեան կողմէ Բետերսպուրկ ղրկուած էր, տակաւին վերադարձուած չէ։ Այս յապաղումը կը վերագրուի Լօպանոֆ իշխանին յանկարծական մահուան, վասն զի Ռուսիոյ արտաքին գործոց վախճանեալ նախարարը որ իր վեհապետին կատարելապէս վստահութիւնը կը վայելէր, պաշտօն ստացած էր ամեն բան պատրաստել ու կարգադրել կանխաւ։ Հիմակ, Ցարը ինք անձամբ կուզէ ուսումնասիրել այդ յայտագիրը, և որովհետեւ ի Գերմանիա ուղեւորութիւնը ժամանակ չէր թողած իրեն, Գոբէնհակի մէջ կը զբաղի այդ աշխատութեամբ։ Սպասելով որ պաշտօնապէս հաղորդուի այն Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեան, բարիզեան թերթերն այժմէն կը հրատարակեն անոր ընդհանուր գիծերը։ (*)

Հոկտեմբեր 6ին (Ն. Տ) առաւօտուն, կայսերական կառախումբը Մեօժի կայարանը պիտի հասնի, և Ցարն ուղղակի ռուսական դեսպանատունն պիտի երթայ որ յատկացուած է իր բնակութեան, անցնելով Պուա տը Պուլօնեի և Շանզ Էլիզէի ծառուղիներէն, Բօնքօրտի հրապարակէն ու կամուրջէն, Սէն-Ժէրմէն պուլվառէն և Սէն-Սիմօն փողոցէն։ Դեսպանատան մէջ նախաճաշելէ ետք, կայսրն ու կայսրուհին ռուսական եկեղեցին պիտի երթան ուր գոհաբանական աղօթք պիտի կատարուի, և անկից Էլիզէի պալատը։ Դեսպանատուն վերադառնալով, Հանրապետութեան նախագահին փոխադարձ այցելութիւնը պիտի ընդունին։

Պապական Նուիրակ Ֆէրրաժա կարդինալն, իբրեւ երիցագոյն անդամ դեսպանական մարմնոյն, Ցարին հաւանութիւնը խնդրած է Բարիզի օտար դեսպանները ներկայացնելու Ն. Վեհափառութեան։ Այս ներկայացումն տեղի պիտի ունենայ միջօրէէն յետոյ։

Գիշերը, Ցարն ու Ցարուհին ներկայ պիտի գտնուին պաշտօնական հացկերոյթի մը որ պիտի տրուի Էլիզէի պալատան մէջ։ Սեղանէն ետք՝ ընդունելութիւն չի պիտի կատարուի. Օգոստափառ հիւրերը՝ Պ. Ֆէլիքս Ֆօրի ընկերակցութեամբ ներկայ պիտի գտնուին շքեղ ներկայացման մը ի Թէաթր-Ֆրանսէ։

Երկրորդ օրը կայսրն ու կայսրուհին պիտի այցելեն Բարիզի գլխաւոր շէնքերը, Լուվրը, Օթէլ տը Վիլը, Նօթր-Տամը, Բանթէոնը, Սորպոնը և այլն։ Գիշերը թատերական ներկայացում յՕբերա։

Հոկտեմբեր 8ին, երրորդ և վերջին օր, կայսրը ներկայ պիտի գտնուի մեծ զօրահանդէսի մը որմէ ետք Վէրսայլ պիտի հրաւիրուի ուր փառաւոր հանդէսներ պիտի կատարուին։ Գիշերը, Բարիզ վերադառնալով, կայսրն ու կայսրուհին մայրաքաղաքին բարձրագիր մէկ վայրը պիտի առաջնորդուին դիտելու համար լուսավառութիւններն ու հրախաղութիւնները։

Ֆրանսական կառավարութիւնն ու ժողովուրդը կուզեն դեռ շատ պատիւներ ընծայել իրենց Օգոստափառ հիւրերուն, բայց փափկանկատութեան կ'առնուն անոնց անձին հանգիստն ալ, մանաւանդ որ Պալմօրալէն ի Բարիզ երկաթուղիով ճամբորդութիւնը բաւական յոգնութիւն պիտի պատճառէ անոնց։

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարի փոխանորդ Պ. Շիշքին իր վեհապետին ի Ֆրանսա այցելութենէն քանի մը օր առաջ Բարիզ պիտի հասնի, հոն սպասելու համար Ն. Վեհափառութեան որուն պիտի ընկերանայ։

ԱՒՍՏՐԻԱ.— Կայսեր զօրաշարժերն աւարտեցան։ Ֆրանց Եօզէֆ կայսրը՝ բազմաթիւ հետեւորդներով՝ չորեքշաբթի օրը Վիեննա վերադարձաւ։ Կայսերական կառախումբին անցած բոլոր կայարաններուն մէջ՝ ժողովուրդը խանդավառ կերպով ողջունեց վեհապետը։

—Աւստրօհունգարական Պանքային ընդհանուր ժողովը ընդունեց երկու կառավարութեանց (Աւստրիոյ և Հունգարիոյ) առաջարկութիւնն ի մասին իր մենաշնորհի վերանորոգման։

—Զրոյց կայ թէ Աւստրօհունգարիոյ դահաժառանգ իշխանը պիտի ամուսնանայ Սեւ-Լերան Աննա իշխանուհւոյն հետ։

ՊԱՐՍԻՑ Շահը մտադրութիւն յայտնած է Բարիզի 1900ի Արուեստահանդէսն այցելելու։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Հետաքրքրական է գիտել որ այն միջոցին երբ գերման մամուլը գովաբանական յօդուածներով լեցուն է Պրեսլաւի ու Կէօրլիձի հանդէսներուն վրայ (Ցարին այցելութեան առթիւ), միւս կողմէ զրոյց կը շրջի թէ Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջեւ մաքսային վէճ ծագած է։ Քանի մը տարիէ հետէ երկու երկիրներուն միջեւ վաճառականութիւնը կը կատարուէր առեւտրական դաշնագրի մը տրամադրութեանց համաձայն, որ սակայն կամայական տուրքերու առաջքը չէր կրցած առնել։ Գերման կառավարութիւնը վերջերս կարգ մը տնօրինութիւններ բրաւ որոնց բուն նպատակն էր ռուսական բազմաթիւ ապրանքներու ներմուծումը արգիլել։ Ասոր վրայ է ահա որ ռուս կառավարութիւնը կը պատրաստուի, կ'ըսեն, փոխադարձ ընթացք մը բռնել և սեղմումներ ընել։ Եւ հաւանական է որ ասկից առաջ գայ առեւտրական ու տնտեսական պայքար մը Ռուսիոյ և Գերմանիոյ միջեւ։ (Տե՛ս այս աւուր Բեդրպուրկի հեռագիրը։)

ՍԻԱՄ.—Պանքօքէն հեռագիր մը նշելով, զոր հրատարակած է Մօրնինկ Բօսթ, Սիամի դատական իշխանութեանց ու ֆրանսական ներկայացուցչին միջեւ վէճ ծագեր է Գամպօճեցիի մը առթիւ որ տեղական դատարանին առջեւ հանուած էր՝ սպանութեան գործի մը համար դատուելու։ Ֆրանսայի ներկայացուցիչը բողոքեր է այս բանին դէմ։

ԻՏԱԼԻՈՅ Նաւային շինութեանց ծրագիրը որ պիտի գործադրուի 1897ին և 1907ին, կը պարունակէ 20 մարտանաւի, 100 թորփիլանաւի և 10 երկրորդական նաւի շինութիւնը։ Ասոնց շինութեան ծախքը կը հաշուի 300 միլիոն ֆրանք, տասը տարուան պիւտճէներու վրայ բաժնուած, ամեն տարի 30ական միլիոն։ Ներկայ շրջանին համար՝ 22 միլիոնն արձանագրուած է Նաւային նախարարութեան գլուխը, բայց միւս 8 միլիոնին համար հաւանական է որ Խորհրդարանէն վարկ խնդրուի։

ՔՈՒՊԱ.—Մատրիտէն հեռագիր մը կը հաղորդէ թէ Ռօզօֆ և Քուպայի միւս պարագլուխները նոր արշաւանք մը կը պատրաստեն որ ճանբայ պիտի ելլէ Ֆէրնանտինայէն։

Մատրիտի ամերիկեան դեսպանն յայտարարեր է թէ իր կառավարութիւնը յոյժ նպաստաւոր տրամադրութիւններ ունի Սպանիոյ նկատմամբ, սակայն ծովեզերեայ ընդարձակութիւնը արգելք կըլլայ հսկողութիւն ի գործ դնելու և հրոսակներուն մեկնումն արգիլելու։

Լէօքոֆ նաւատորմը որուն ձերբակալումը ծանուցուեցաւ, ամբաստանուած է թէ օրուան 5ին զինուորական արշաւանք մը կազմակերպեր է Սպանիոյ դէմ։ Հազար տոլարի երաշխաւորութեան փոխարէն ազատ թողուեցաւ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ, 17 Սեպտ.— Ցարեւիչին վիճակը շատ ծանրացաւ։

—Ռուս կառավարութիւնը սկսաւ փոխադարձ միջոցներ ձեռք առնել գերմանական ապրանաց ներմուծութեան դէմ, ըստ որում Գերմանիա կը շարունակէ չի յարգել 1894ի առեւտրական դաշնագրին պայմանները։

ՀՌՈՄ.—Նափոլիի իշխանին ամուսնութիւնը դարձեալ պիտի յետաձգուի, Սեւ-Լերան Օլկա իշխանուհւոյն մահաձերձ ըլլալուն պատճառաւ։

ԱՆԿՈՒԼԷՄ (Ֆրանսա).—Այսօր փայլուն զօրահանդէսով մը աւարտեցան մեծ զօրամարզանքները։ Հանրապետութեան նախագահը Պատւոյ Լէգէոնի սպայութեան պատուանշանը նուիրեց գնդապետ Սապրի պէյի որ Թուրքիոյ կողմէ պատուիրակ կարգուած էր զօրամարզերուն ներկայ գտնուելու համար։

Պ. Ֆէլիքս Ֆօր Անկուլէմէն մեկնեցաւ Լա Ռօշէլ երթալու համար։ Իրիկունը հոն հասաւ և խանդավառ ընդունելութիւն գտաւ։ Գիշերը ներկայ գտնուեցաւ սեղանի մը, քաղաքապետական պաշտօնատան մէջ։

ԱԼԺԷ.—Պ. Ժիւլ Քամպոն ճամբայ ելաւ դէպի Բարիզ։ Կ'ըսուի թէ իրեն պիտի յաջորդէ Պ. Ժօնար՝ իբրեւ կառավարիչ Ալժերիոյ, իսկ ինքը Հռոմի ֆրանսական դեսպան պիտի անուանուի Պ. Բուայէլի տեղ։

ԲԷՇԹԷ.—Խաղաղութեան միջազգային համաժողովը բացուեցաւ այսօր՝ նախագահութեամբ Բերձէլ երեսփոխանին։ Համաժողովին աշխատութիւնները պիտի տեւեն մէկ շաբաթ։

ՍՕՖԻԱ.— Թաղապետական ընտրութիւններուն միջոցին կառավարական ընտրելիները յաղթեցին 75 քաղաքներու մէջ։ Պուլկարիոյ ներքին գործոց նախորդ նախարար Պ. Նոչէվիչ Սոֆիայի քաղաքապետ անուանուեցաւ։

ՔՕԼԷԺ ՖՐԱՆՍԷ

Զոր կը վարէ Պ. Մ. ՖՕՌ

Բերա Պօ-Զօղօրաթի փողոց

Այս վարժարանի վերամուտը տեղի պիտի ունենայ Սեպտեմբեր 9/21ին։ Վարժարանին ուսմանց ծրագիրը նոյն է Ֆրանսայի Լիսէներուն։ Զուգընթացաբար կ'աւանդուին օսմաներէն ու յունարէն և աշակերտք կրնան կատարելապէս ուսանիլ այդ երկու լեզուները։

Կ'ընդունուին նաեւ գիշերօթիկներ, կէսգիշերօթիկներ և ցերեկեայ աշակերտներ։

617 2—20

Ներքին լուրեր

ՀԵԼԼԷՆ ՀՐՈՍԱԿՆԵՐ.— Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէ լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ, կըսէ Իքտամ, Աթէնքէն Սեպտ. 14 (Ն. Տ.) թուականաւ առնուած տեղեկութեանց նայելով սաստիկ կռիւ մը տեղի ունեցեր է հելլէն հրոսակներու և օսմանեան պաշտօնէից միջեւ, որք ձեռնարկած են այդ հրոսակներն արգիլելու որ օսմանեան սահմանագլուխը չանցնին։ Ուրիշ տեղեկութեան մը նայելով, նաւ մը, որուն մէջ հելլէն հրոսակներ կային, Պիրէօսէն մեկնելով Մակեդոնիոյ ծովեզրին մօտենալու պահուն օսմ. զինուորներէն տեսնուեր և յարձակեր են նաւէն ելնող հրոսակաց վրայ, որոցմէ շատը սպաններ են։ Ընդհարման միջոցին նաւը կրցեր է փախչիլ։

— Օսմանեան սահմանագլխոյն վրայ օսմ. զինուորք երեք թեւ կազմած են ու խիստ հսկողութիւն կը կատարեն, որպէսզի հելլէն հրոսակաց՝ Մակեդոնիոյ կողմերը մտնելն արգիլեն։

— Աժանս Հավաս Աթէնքէն առած հեռագրով մը կը ծանուցանէ թէ, կըսէ Իքտամ, Յունաստանի կառավարութիւնը յատուկ հրամաններ տուեր է Եէնիչէհրի պաշտօնէից՝ ձերբակալելու այն հելլէն հրոսակներն, որք օսմ. սահմանագլուխն անցնելով ասպատակութիւններ գործած և յետոյ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, օսմ. զինուորաց կողմէ իրենց վրայ եղած ճնշումներէն պարտաւորուած էին իրենց երկիրը վերադառնալ։

ԿՐԵՏԷ.— Աթէնքէն հեռագրած են Աժանս Հավասի թէ, կըսէ Իքտամ, Կրետէի մէջ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, անդորրութիւնն ու խաղաղութիւնը բոլորովին հաստատուելուն վրայ, զինուորական չղթան վերցուեր է։

ԱՆԱՏՕԼԻՈՒ նահանգաց ընդհանուր քննիչ Շաքիր փաշա Խարբերդէն ճամբայ ելնելով Մուշ գացեր է, ուր մէկ քանի օր մնացեր և անկից ալ մեկնելով Վան ժամաներ է։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ դաշնագրոց համար կազմեալ յանձնաժողովն, որ կը բաղկանայ անտառաց, հանքաց ու երկրագործութեան նախարար Սելիմ Մէլհամէ էֆէնտիէ, Բ. Դրան օտար թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյէ և մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Պէրթրամ էֆէնտիէ, առջի օրն ալ ի նիստ գումարելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան կողմէ պատրաստուած վիճակագրութիւն մը, որ կը պարունակէ 1301 տարւոյն Կ. Պոլսոյ ու գաւառաց դատական գործառնութիւնները, և որուն տպագրութիւնը արտօնուած է կայս. Իրատէով, սկսած է տպագրուիլ։ Ասոր մէկ մէկ օրինակներն, ըստ սովորութեան, պիտի ղրկուին մեծ տէրութեանց դատական նախարարութիւններուն։

ԿԱԼՈՒԱԾՈՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Ելմտական նախարարութեան պաշտօնատան մէջ կալուածոց յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որ պաշտօնին ձեռնարկեց։ Այդ յանձնաժողովոյ նախագահն է Ելմտական ժողովոյ անդամներէն Մաղհար պէյ, իսկ անդամներն են տուրքի ընդհանուր վարչութեան տնօրէն Հըֆզի պէյ և այլ պաշտօնեաներ։

ՕՍՄ. ԱՆՏՈՒԽ ՎԱՊՕՐԻ և այլոց յատուկ գործարանին պակասները լրացնելու համար կայս. Իրատէ մը արտօնեց ծախսել հարկ եղած գումարները։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնն այս շաբթու Հանրային Պարտուց վարչութեան պիտի հատուցանէ քառասուն հազար օսմանեան ոսկի՝ ի հաշիւ մէկ քանի օտար փոխառութեանց կտրօններու արժէքին։

ՆԱՀԱՆԳԱՑ Նիզամիէներու և Շէրիի դատաւորաց ամսաթոշակներն աւելցնելու և այդ մասին վերաքննել ուրիշ գործողութիւնները կատարելու համար՝ հարկ եղածն ի գործ դրուած է ձեռնհաս իշխանութեան կողմէ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ և Տէրքօսի ջուրի ընկերութեան միջեւ կարգադրութիւն մը եղած էր՝ ջրելու համար Ազապգաբուի կամուրջէն Ունգափան, Վէֆա Եօգուշը ու Շահզատէ Պաշը տանող փողոցները։ Նոյնպէս Կալաթա Սէրայէն Եէնիչարշըի, Ռօսօլֆ փողոցի ու Ջուրճուր Պօսթանի ճամբով մինչեւ Թօփխանէ տանող փողոցներն և Թօմթօմ փողոցը։ Սոյն այդ կարգադրութիւն վաւերացաւ կայս. Իրատէով։

ՉԷԹԻՆԷԻ օսմանեան դեսպան Միրլիվա Ահմէտ Ֆէվզի փաշա արձակուրդով մայրաքաղաք պիտի գայ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Մաքսիմօֆ, առջի իրիկունը, իր ամառանոցին մէջ՝ ի Պէօյիւքտէրէ՝ հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ դեսպանատան պահականաւուն հրամանատարին և սպայից։

ՆՈՐ ԿՇԻՌ.—1312 Թուականէն սկսեալ նոր կշիռներն ու չափերը գործադրութեան դրուած ըլլալով, ձեռնհաս իշխանութիւնն որոշեց՝ հին և նոր կշիռները միանգամայն ցոյց տուող կենդինարներու և այլոց վրայէն ջնջել հին կշիռը ցոյց տուող մասը։ Նոյնպէս հրահանգ ուղղեց ամեն կողմ թէ թաղապետական պաշտօնեայք պէտք եղածէն աւելի խնամք տանին սահմանելու հին ու նոր կշիռներով և չափերով ծախուած նիւթերու միջեւ եղած տարբերութիւնն, որպէս զի ժողովուրդն առեւտուրի մէջ չխաբուի։

ՄԻՐԶԱ ԻՍՀԱՔ ԽԱՆ.— Թեհրանէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Գահիրէի պարսկական ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Իսհաք խան, որ այժմ Թեհրան կը գտնուի, հրաժարեր է այդ պաշտօնէն և Վեհ. Շահն ալ ընդուներ է այդ հրաժարականը։

Միրզա Մահմուտ խան, որ առժամաբար կը վարէր Գահիրէի պարսկական ընդհանուր հիւպատոսութեան պաշտօնը, վերջնապէս հաստատուեր է՝ այդ պաշտօնին մէջ։

Կըսուի թէ Միրզա Իսհաք խան Բեդրպուրկի դեսպան պիտի անուանուի։

Գահիրէի պարսիկ գաղթականութիւնը հեռագրեր ուղղելով Պարսկաստանի արտաքին գործոց նախարարին և Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպանին, խնդրած են որ Միրզա Իսհաք խան մնայ իր պաշտօնին մէջ ի Գահիրէ։

Պ. Օ. ՔԱՆԱՎԱԹԻ, մայրաքաղաքիս սպանիական դեսպան Պ. Վիլլա ուրրութիայի քեռայրն, երեկ հոս ժամանեց իր կնոջ հետ և հիւրընկալուեցաւ դեսպանատան ամառանոցն ի Պէօյիւքտէրէ։ Դեսպանն ու կինը Սիրքէճիի կայարանէն ընդունեցին Պ. Քանավաթին։

ՀԻՒՊԱՏՈՍՔ.— Իգտամ կիմանայ թէ գերմանական, ֆրանսական, անգլիական, աւստր. և հունգարական և իտալական հիւպատոսք առաջի օրը գումարում մը ունեցած են ռուսական հիւպատոսարանին մէջ։

ՊՈՒԽՐԷՇԷՆ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Կ. Պոլսոյ ռումանական ընդհանուր հիւպատոս կարգուած է Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան հիւպատոսական գործոց դիւանին տնօրէն Պ. Բէթրէսքօ, փոխանակ Պ. Մծուրչայի։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ կառավարութիւնը Թուրքիայէն հոն տարուած ապրանքներու մաքսատուրքն աւելցուցած ըլլալով, կայս. կառավարութիւնն ալ որոշած էր փոխադարձաբար շարժիլ։

Սրդ, Սէնդրէսքու հերքելով այդ լուրն, զոր տուած էր Լէվան Հէրալտ, կըսէ թէ ռումանական կառավարութիւնն աւելցուցած չէ Թուրքիայէն հոն տարուած ապրանքներու մաքսատուրքը։ Թուրքիոյ և Ռումանիոյ միջեւ կնքեալ առեւտրական դաշնագրոյն պայմանաժամին երեք տարի առաջ աւարտած ըլլալով, Ռումանիա մաքսային սակագինը կը գործադրէ օսմանեան ապրանքներու համար, ինչ որ կը գործադրուի միւս կառավարութեանց համար։ Ուրեմն Թուրքիա կը վայելէ ամենէն նպաստաւորեալ ազգին համար գործադրութեան եղած սակագինը։

Ռումանական դեսպան Պ. Ճուվարա այն տեսակցութեան մէջ, զոր ունեցաւ Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Թէվֆիգ փաշայի հետ, ձեռնարկներ ըրած է՝ մաքսային սակացոյց մը պատրաստելու, որ երկու երկրաց համար ալ նպաստաւոր ըլլայ։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Ելմտական նախարարութիւնն երեկ մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարեց ոստիկանաց ու ոստիկան-զինուորաց։

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Կ. Պոլսոյ և գաւառաց մաքսատուներուն մէջ մաքսային վիճակագրութեան մը պատրաստութեանը ձեռնարկուած է, որուն համար հիմ կը բռնուի մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Պէրթրամ էֆէնտիի կողմէ իբրեւ նմուշ պատրաստուած վիճակագրութիւնը։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ մը պատրաստեց՝ սահմանող պաշտօնն այն յանձնաժողովին, որ տարին չորս անգամ պիտի քննէ կառավարական կեդրոնական պաշտօնատանց արկղերուն հաշիւները։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարարութիւնը հրաման տուաւ որոյ որ անկ է՝ շինել ու պատրաստել՝ Շահինէ Տէրեա թօրփիլանաւին մեքենաներն և այլ պիտոյքները։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը՝ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին մատոյց Էրզրումի կուսակալութեան մէկ տեղեկագիրն, որով արտօնութիւն կը խնդրէ Քէօքիմ գաւառակին մէջ ամեն տարի Սեպտ. 20էն 25 տօնավաճառ մը հաստատել՝ նոյն գաւառակին բերքերը եւայլն ծախելու համար, որովհետեւ Քէօքիմ գաւառակը կը գտնուի Պայպուրդի, Սպիրի, Հէմշինի ու Թորթումի գաւառակաց մէջտեղը՝ և Էրզրումի ճամբուն առջեւ՝ լեռնոտ շղթայի մը մէջը և կը բաղկանայ եօթնասուն երկու տուներէ։ Ժողովուրդն ալ հողին հետ բաղդատմամբ բազմաթիւ ըլլալով, տեղական արտադրութիւնք սպառման կեդրոն մը չունենին, ուստի այդ տօնավաճառը եթէ հաստատուի, տնտեսագիտական տեսակէտով օգտակար պիտի ըլլայ այդ գաւառակին։

Պ. ՆԻԱԿԱ, Իզմիրի ռուսական ընդհանուր հիւպատոսը, արձակուրդով Ռուսիա կուղեւորի։ Իր բացակայութեանը միջոցին առժամաբար պիտի պաշտօնավարէ Եաֆաի ռուսական հիւպատոս Պ. Սուխօթին։

ՊԱՐՈՆ ԿԻԶԼ, աւստրիական դեսպանատան զինուորական կցորդը, Պուլկարիա ուղեւորեցաւ՝ ներկայ գտնուելու համար պուլկար զօրաց մարզանքներուն։ Պարոն Կիզլի բացակայութիւնն երեք շաբաթ չափ պիտի տեւէ։

ԱՏԱՆԱՅԻ Էվգաֆի հաշուակալ կարգուեցաւ Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին Էվգաֆի նախկին հաշուակալ Շիւքրի էֆէնտին։

ՏՈՔԹ. ՆԻՔՈԼ, միքրոպաբանական աշխատանոցին տնօրէնն, որ երկու ամսէ ի վեր արձակուրդով Ֆրանսա կը գտնուէր, առջի օրը մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

Շիլէի մէջ անանուն հիւանդութիւն երեւան եկած ըլլալով, Քաղաքապետութիւնն երեկ անասնաբոյժ մը ղրկեց հոն։

ՔՈԼԵՐԱ.— Չորեքշաբթի օրն Աղեքսանդրիոյ մէջ քոլերայէ մէկ դէպք չպատահեցաւ, Գահիրէի մէջ նոյն օրը 5 դէպք, 5 մահ և ուրիշ տեղերու մէջ 35 դէպք, 22 մահ։

ԻԶՄԻՐԻ առեւտրական հրապարակին վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնք կը հաղորդուին Սեպտ. 2/14 թուականաւ.

Անցեալ շաբաթ օր տեղացած սաստիկ անձրեւները վնասեցին խաղողներուն ու թուզերուն, որոց մասին տակաւին մանրամասն տեղեկութիւն առնուած չէ։

Ջանազան բերքերու վրայ անցեալ շաբթուընէ աւելի կարեւոր գործեր եղան։

173 կողով ափիոն ծախուեցաւ 82—90 ղրուշի, ըստ տեսակին։ 1220 կողով ափիոն ժամանեց. անցեալ տարի այս միջոցին 2271 կողով ժամանած էր։

Գարիի հրապարակը շատ ողողուած է. իւրաքանչիւր քիլէին վրայ 5—10 փարայի բարձրացում մը եղաւ։ 150,000 քիլէ ծախուեցաւ 8½—15½ ղրուշէն, ըստ տեսակին։ Պատրաստ կայ 500,000 քիլէ։

Բակլան շատ կը փնտռուի. 1,500,000 օխա ծախուեցաւ և ասկից զատ մեծ քանակութեանց համար սակարկութիւնք կըլլան։ Գնորդները բազմաթիւ են։ Ցորենի, ալիւրի, թեփի, կորեկի, կորեակի, հաճարի, եգիպտացորենի ու վարսակի գիները անփոփոխ են։ Սուսամին գինն է օխան 78 փարա, խաշխաշի հունտին՝ 58—62 փարա, սիսեռինը՝ 52—62, դեղին մեղրամոմինը՝ օխան 19⅜—20⅛ ղրուշ և գլտորը՝ 5—6 ղրուշ օխան։

9000 կենդինար խաղողին ծախուեցաւ 53—80 ղրուշի կենդինարն, ըստ տեսակին։

200 հակ բամպակ ծախուեցաւ կենդինարը 257½—270 ղրուշէն։ Պատրաստ կայ 500 հակ։

Մինչեւ հիմա 55,100 բեռ թուզ ժամանեց. կարժէ 60—150 ղրուշ կենդինարն, ըստ տեսակին։ Բերքին սկիզբէն ի վեր 4200 բեռ ծախուեցաւ։ Պատրաստ կայ 3000 բեռ։

Զամիչներէն 21,500 պարկ վաճառուեցաւ 70—180 փարա օխան, ըստ տեսակին։ Պատրաստ կայ 12,000 պարկ։ Այժմ 158,000 կենդինար խաղողներ չորցնելու վրայ են։

Շաքարի գինն է 110—112 ղրուշ, խահուէինը 12—15, Ռանկունի բրինձը՝ 17¼—17¾ և Ճենովան 26—28։ Բարիզի գինը 22¼ ղրուշի բարձրացաւ, եղած մրցումի մը հետեւանօք։

ԱՐԿԱԾՔ.— Երէկ առաւօտ Գըզգուլէի բացերը մաւօնա մը մակոյկ մը ընկղմեց և մէջը գտնուողները ծովը ինկան, սակայն ամենքն ալ ազատուեցան։

—Առջի օրը Սեւ ծով ուղեւորող փոքր առագաստանաւի մը կայմը կոտրեցաւ հովին սաստկութենէն և նաւաստիներէն Ալիի վրայ ինկաւ, որուն գլուխը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Նաւն անմիջապէս ետ դառնալով Գավագ գնաց և հոն վիրաւոր նաւաստին Պէյքոզ Լիմանի հիւանդանոցը տարուեցաւ։

ԿԱՌՔԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԳԻՆԵՐԸ

Արշալոյսէն մինչեւ վերջալոյս փոքր երթեւեկի (20 վայրկեան առ առաւելն) գինն հինգ ղրուշ։ Մեծ երթեւեկը (40 վայրկեան առ առաւելն) 10 ղրուշ և մէկ ժամու երթեւեկը՝ 15 ղրուշ։

Վերջալոյսէն մինչեւ կէս գիշեր փոքր երթեւեկը 7 ղրուշ է, մեծը՝ 10 և մէկ ժամունը՝ 20։

Կէս գիշերէն մինչեւ արշալոյս՝ փոքր երթեւեկը՝ 15, մեծը՝ 20 և մէկ ժամունը՝ 25։

Ժամու վրայ հաշիւը կըլլայ հետեւեալ կերպով. առաջին երկու ժամերուն 15 ղրուշ և 10 ղրուշ հետագայ ժամերուն համար։ Հետագայ իւրաքանչիւր ժամու սկզբնաւորութիւնը կէս կը հաշուի։

Կամուրջի գինը ուղեւորաց կը վերաբերի։

ԱՌ ԾՆՈՂՍ

Ռոպէրդ Գոլէճի տնօրէնութիւնը իր վարժարանը մտնել փափաքող հայ ուսանողաց նոր դիւրութիւն մ'այ կ'ընծայէ այս անգամ, Գոլէճի նախկին ուսուցիչներէն Գառնիկ էֆ. Սիրունեանի պաշտօն յանձնելով, կարճ միջոցի մէջ, մասնաւոր ծրագրի մը համաձայն, Ռոպէրդ Գոլէճի առաջին կարգի մտից քննութեան պատրաստել այն ուսանողները որոնց միջոցը չի ներեր նախապատրաստական կարգերու երեք տարեշրջանները բոլորել։ Ժամանակն ու դրամը խնայել ուզողներու համար լաւագոյն առիթն է օգտուելու այս դիւրութենէն։

Սիրունեան էֆէնտի իրեն դիմողները կընդունի ամեն ըշ. հշ. և չր. կէս օրէ վերջ, իւր գրասենեակը Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բիւյիւք Աչէք էֆ. խան թիւ 9. ուր արդէն տարիներէ ի վեր անգլիերէն լեզուն կաւանդէ, բազմաթիւ երիտասարդաց։ Փափաքողաց համար կրնայ այցելութեամբ ալ դասախօսել, մանաւանդ անոնց որք Գատըգիւղ և կամ Բերա կը բնակին։

616 5—14

ՉԻՒՊ

ԴՐԱՄԱՐԿՂ, ԳԱՆՁԻ ՍՆՏՈՒԿ, ՊՈՂՊԱՏԷ
ՎԱՆԴԱԿՈՐՄ ՈՒ ԴՈՒՌ, ՊՈՂՊԱՏԷ
ԿՐԿԻՆ ԴՈՒՌ, ՈՐՔ ԱՆԿԻԶԵԼԻ ԵՆ ԵՒ
ԲՆԱՒ ՉԵՆ ԲԱՑՈՒԻՐ

Պողպատէ դրամարկղներ զրահապատ, որք կը դիմադրեն ամեն տեսակ գործիներու և հրդեհի։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել միայն գործակալ Պ. Պ. ՃՕՆ. Բ. ԹՕՄՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑ, Թօմսըն խան Պոլիս։

3—24

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Մուսուլի նահանգին Տէֆթէրտար անուանեցաւ Գարահիսարը Սահիպի հաշուակալ Սապրի պէյ, որուն Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ։

Ֆերիգութեան աստիճան տրուեցաւ Բ. Զօրաբաժնին Միրլիվաներէն Ազիզյէ պահականոցին պաշտօնեայ Մուսթաֆա փաշայի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ ճաբոնցի Բիէօպի Նաքամորայի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ձեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Ֆրանսական կառավարութիւնը Պատւոյ Լէգէոնի երրորդ աստիճանի նուիրած է կայս. Թիկնապահ Ֆերիդ Շէրիֆ փաշայի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնած է այդ պատուանշանի գործածութիւնը։»

—«Էնկիւրիի կուսակալութիւնը տեղեկագրած է Ներքին գործոց նախարարութեան թէ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, Տէվէլու գաւառակին ու շրջակայից մէջ վեց ամսուան միջոցին երկու սեռէ 1650 տղաքներ պատուաստուած են։ Գասթէմունիի կուսակալութիւնն ալ տեղեկագրած է թէ Սինոպի ու Պօյապատի գաւառակին մէջ երկու ամսուան միջոցին երկու սեռէ 550 տղաքներ պատուաստուած են և Համիտիյէ գաւառակին ու գիւղերուն մէջ ալ երկու սեռէ 450 տղաքներ։»

—«Սեպտ. 4 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Էնկիւրիի, Տրապիզոնի, Ատանայի, Վանայ, Պրուսայի, Պիթլիսի, Հալէպի, Մուսուլի, Սըվազի, Գոնիայի, Գասթէմունիի և Տիարպէքիրի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Սեպտ. 6/18 1896

Անուանկին. եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Քնս. Սէրի A } 1%	63	—
100			» » B	32	—
100			» » C	20	35
100			» » D գոցուած	20	33
400			բացուած	20	34
100			միջօրէ	20	27
100		1870	Ռում. Եկթ. գոցուած	96	—
Ֆր. 500			բացուած	96	—
			միջօրէ	96	—
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	80	—
22	11	1869	Քրէտի ժէն. Օթ.	7	25
10	5	1872	Սօս. Օթ. տը Շ. է Վ.	3	30
140	140	1878	Լաւրիոնի	53	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	606	50
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ.	315	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ. 5%	7	50
500	500		(Պրթ.	496	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	14	30
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	1	45
11	5½	1893	Օսմ. Ապահվգն. Ընկ.	4	25
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	359	—
			Քարափներու բաժնեթղթոց գին	0	

ՕԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) DԻ ՎՐԱՅ	Օ.Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	8	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	5	40
Ռըբոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	32½
Փարիզ »	Ֆր.	22	92½
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	90
Պերլին չէք	Մարք.	18	57½

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	04
20 Ֆրանքնոց	87	36
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	35
Քրիմից	51	10
Ռուսլ Թղթադրամ	8	60
Մէճիտիյէ	108	05
Մանր արծաթ	103	10
Մէթալիք	98	30
Տօ'լա Ղալաթիոյ Սակարանի Տէրօ.	13	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 17 Սեպտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	——	—
» » C » »	19	40
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	19	17
Ռումելիի Երկաթուղի »	98	50
Բրիօրիկէ »	——	—
Մաքսային Պարտաթուղթք »	460	—
Օսմանիյէ »	——	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	341	—
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	535	50
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	101	92
» » 3½% »	105	50
» Իտալական »	88	45
Քրէտի Լիոնէ »	789	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Քոնդուար տ'էսքոնդ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	530	—
Ջէք Լոնտոնի վրայ »	25	21
ՎԻԵՆՆԱ 17 Սեպտեմբեր		
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	49	50
Օսմ. Ռէժի »	157	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	119	80
» Փարիզի »	——	—
ԼՈՆՏՈՆ 17 Սեպտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	——	—
» » B »	31	50
» » C »	——	—
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	18	37
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երշխւրեալ.	——	—
» » 1894 3½% Եգպ. Հրկ.ով	——	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	11	31
Այտընի Երկաթուղի »	11	50
Միացեալ Եգիպտական »	104	—
Առանձնաշնորհեալ » »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	109	93
Պուլկար. Փոխառ. »	91	—
» » Նոր 6% »	95	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	30	—
» » 5% 1884 »	——	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	35
ՊԵՐԼԻՆ 17 Սեպտեմբեր		—
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	——	—
Ռումելիի Երկաթուղի »	99	90
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ. »	——	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	30
» Փարիզի » 3 ամիս	——	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	——	—

Ծ.—Բարիզէն նորագոյն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ցարը իր հաւանութիւնը յայտներ է իրեն մատուցուած այս յայտագրի մասին։

Աստի անդի

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Ժընեւի ցուցահանդէսին գլխաւոր հրաւէրն էր կանացի գեղեցկութեան մրցումը։ Դժբաղդաբար այդ գեղեցկագիտական խորհուրդին հեղինակները չեն հաշուած Զուիցերիոյ կանանց կարծիքը։ Ի զուր հրաւէրներ ուղղեցին ու ամենապերճ մրցանակներ խոստացան, սակայն Հելվետիոյ գեղեցիկ սեռն անզգայ մնաց։ Գիւղացի և լեռնցի աղջիկներն ու կիներն ալ չպատասխանեցին այդ հրաւէրին։

Ցուցահանդէսը կազմակերպողներն պահանջած էին որ մասնակցիլ ուզողներն նախ իրենց կենդանագիրները ղրկեն. ամենը վեց հատ առաքեցան, որք միջակ գեղեցկութիւններ կը ներկայացնէին։ Այս արդիւնքին վրայ հարկ եղաւ հրաժարիլ այդ խորհուրդէն։ Զուիցերիոյ լրագիրները կը գովեն իրենց կիներու առաքինութիւնը։

ՅՈՒԶԻՉ ԴԷՊՔ ՄԸ

Ի Ֆրանսա Սէնթավօնթէնի մէջ հետեւեալ յուզիչ դէպքը պատահեր է.

Կատղած ցուլ մը երիտասարդ կնոջ մը վրայ յարձակելով իր եղջիւրներուն վրայ առեր է զայն և սկսեր է արշաւել։ Կնոջ յուսահատական աղաղակներուն վրայ, Կալվէ անուն երիտասարդ մը անասնոյն գլխոյն վրայ նետուելով յաջողեր է վայրկեան մը կեցնել զայն. կինը ազատելով զգայազերկ մնացեր է զգացած վախէն։ Ցուլին տէրն հասնելով ուզեր է զսպել զայն՝ Կալվէի օգնութեամբ։ Ցուլը նորէն կատղելով իր տէրը եղջիւրներուն վրայ առած սկսեր է արշաւել։ Կալվէ ալ աջ եղջիւրէն կախուած մնացեր է։ Ճանբուն եզերքը գահավէժ մը կայ եղեր և ցուլն սկսեր է այդ ուղղութեամբ ընթանալ։ Կալվէ, որ ամեն ճիգ կը թափէր, յաջողեր է ծառ մը բռնել և անասունը այդ ցնցման հետեւանօք կեցեր է։ Թէ՛ տէրն և թէ Կալվէ յաջողեր են ազատիլ. իսկ ցուլը գահավէժին մէջ գլորեր է։

ԺԱՆ—ՖԵՐՆԱՆՏԵԶ ԿՂԶԻՆ

Շիլիի կառավարութիւնը ձկնորսներէ տեղեկանալով որ Ժան-Ֆերնանտեզ կղզին ծովուն մէջ անյայտ եղած է, յատուկ պաշտօնեաներ ղրկեր է այդ լուրն ստուգելու համար։

Այդ կղզին կը գտնուի Շիլիի արեւմտեան կողմը՝ 660 քիլօմէդր հեռաւորութեամբ և լայնութեան՝ 33° 38՝ ու երկայնութեան՝ 81° 9՝ աստիճանին տակ։ Հռչակաւոր է իբրեւ բնակութեան տեղի Ալէքսանդր Սելքիրքի՝ 1704 էն 1709։ Իր պատահարն, որ Տ. Ֆօէյի ներշնչած է Ռօպէնսօն Քրուզօէն, 1861 ին պատահած է նաեւ հնդիկի մը, որ նոյն կղզին մնալով յետոյ ազատուած էր անգլիացիի մը կողմէ։

Թէեւ ըսուած էր որ այդ կղզին մէջ միայն ձկնորսներ կը բնակին, սակայն ստոյգ չէ, որովհետեւ Զուիցերիացի Պ. Ռօտ՝ այդ կղզին 1872 ին վարձած էր, հոն երկրագործական գաղթականութիւն մը հաստատելու համար։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ

Նիւեօրքի մաքսատան մէջ Պարիաթի անուն իտալացիի մը սնտուկներն քննուած պահուն տեսնուեր էր սնտուկը կրկին յատակ մը ունի, որուն մէջէն գտնուեր են 690 կտոր գոհարեղեններ՝ ընդ ամենը հարիւր հազար ֆրանքի արժողութեամբ։

ՓԱՐԻԶԻ ԹԱՏՐՈՆՆԵՐԸ

Հրատարակուած վիճակագրութենէ մը կերեւ թէ Փարիզի թատրոններուն հասոյթը քառասունըհինգ տարիէ ի վեր խիստ շատ աւելցած է, թէեւ թատրոնի տնօրէնները կը գանգատին թէ ժողովուրդն բակըսած է նուազ յաճախել թատրոններն և թէ հասոյթները նուազելով կը պակսին։ 1850 ին Փարիզի թատրոններուն հասոյթն էր ութ միլիոն ֆրանք, 1960ին՝ 14 միլիոն, 1869ին՝ 15 միլիոն, 1880ին՝ 22 միլիոն, 1890ին՝ 23 միլիոն և 1895ին՝ 29 ու կէս միլիոն։

Անցեալ տարի ամենէն շատ հասոյթ արտադրած է Մեծ Օբերան՝ 3,150,000 ֆրանք, Բօմէտի Ֆրանսէզը՝ 2 միլիոն, և Օբերա Բօմիքը՝ մէկուկէս միլիոն։ Ցետոյ կուգան Վառիէթէ, Վօտվիլ ու Ժիմն՝ մէկ միլիոնէ աւելի. իսկ միւս թատրոնները 600,000 էն 800,000 ֆրանք։

ՊԱՐԶ ՀԱՐՑՈՒՄ ՄԸ

— Որն է գոհ մարդն, ա՞յն որ մէկ միլիոն հարստութիւն ունի, թէ այն որ տասներկու զաւակ ունի։

— Բնականաբար երկրորդը, որովհետեւ մէկ միլիոն ունեցողը, աւելին ունենալ կուզէ. իսկ այն որ տասներկու զաւակ ունի, ձանձրացած է։

ՍԳՕԴԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սկօտ և Պօուն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սկօդի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անօրինութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու Մօրուի ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ ԸՆՏՐԵԼԱԳՈՅՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Երկրորդական վարժարանաց, բարձրագոյն և տարրական նախակրթարանաց համար.

Հեղինակութիւն

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Անդամ դիւանի Պետական Խորհրդոյ և ուսուցիչ Օսմ. Պարսկ. Արաբ. լեզուաց և Օսմ. գեղագրութեան

1. Ուսուլ վէ մուքթէխապաթը դէպանի Ֆարիսի (Ձեռնարկ և հաւաքածոյ պարսկ. լեզուի) 4, 2. Նումունէի էտէպիյեաթը Օսմանիյէ (ընտիր հաւաքածոյ) 4, 3. Իկավէյի Սարֆը Օսմանի (Լարիֆէէ Ֆըլէօսիի մեթոտով) 5, 4. Մունթէխապաթ իւլ ճէրիտէ (հաւաքածոյ լրագրական գրուածոց) 3, 5. Նէվտէսիթէ (ձեռագիր նամականի) 3, 6. Բէհնիւմախի գըրաէթ վէ թէրճէմէ Բ. տարի (ընթերցարան) 2, 7. Ա. տարի (ընթերցարան) 1.20, 8. Րիւգալը բէհնիւմախի գըրաէթ վէ թէրճէմէ (ձեռագիր ընթերցարան) 1. 10, 9. Իւսուլ խիլա եախօտ տօզբուլ եազմագ ուսուլը 3, 10. Էլիֆպայի լիսանի Օսմանի (Հայերէնով և զուտ տաճկ. 1, 11. Մէշգ նախօտ Խութութը Օսմանիյէ (5 տետրէ բաղկացեալ գեղագրութիւն մեթոտ հատը 30. ընդ մամուլ 12. Ավէլի վէ Նագարի Ուսուլը Արէպի (որուն նմանը մինչեւ ցարդ բնաւ տեսնուած չէ)։

Վերոյիշեալ դասագրեանց կեդրոնատեղին է Պապը Ալի ճատտէսի 78 թիւ խանութը։ 6—6

Գ. Տ. ԹԵՐԶԵԱՆՑ

Յանձնառու կալուածական գործոց

Գնում, վաճառում, վարձել եւ հոգաբարձութիւն կալուածական գործոց.

Գործողութիւնք փոխանցման կալուածոց, ժառանգական փոխանցում, վճարում կալուածական տուրքի, կանոնաւորում կալուածագրոց, վերածումն միւլքի վագֆ կալուածոց եւ ամէն այս տեսակ գործողութիւնք։

Գրասենեակ յանձնառութեան ամեն տեսակ աշխատութեանց ճարտարապետական շինուածոց։

Ղալաթիա Սէլանիկ խան Թիւ 26։ 611 14—28

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՌՈՒՍՍԵԱՆ

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ ՀԱՅԵՐԷՆ—ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (Երկրորդ)
ՈՒՂՂԵԱԼ ԵՒ ՅԱՒԵԼԵԱԼ
ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 50,000 ԲԱՌ, ՈՃ ԵՒԱՅԼՆ

Բազմաշխատ հեղինակին սոյն օգտակար գործը կը բովանդակէ հին եւ նոր հայերէնի գրեթէ բոլոր բառերն զատ, գիտական եւ արուեստական բազմաթիւ բառեր, ոճեր եւ առացուածներ հանդերձ իրենց Գաղղ. Թարգմանութեամբն։ Բառից զանազան առումները բացատրուած են բազմաթիւ օրինակօք։ Սոյն խնամեալ եւ յոյժ կարեւոր գործը ճշմարիտ առաջնորդ կրնայ ըլլալ ուսանողներու ի Գաղղիերէն լեզուի, ինչպէս նաեւ սոյն լեզուի ուսման պատրաստողներու առ հասարակ։

Գործոյն վերջը աւելցուած է գաղղիերէն լեզուի անկանոն եւ սպասաւոր բայից պարզ ժամանակներու մէկ ցանկն հանդերձ պիտանի եւ կարեւոր ծանօթութեամբք, որք մեծապէս պիտի օգնեն ուսանողին։

Էջ իբր 1000, ընտիր թղթի վրայ մաքուր եւ յստակ տպագրութեամբ եւ զօրաւոր կազմով, որք բառարանի մը համար գրեթէ նոյնքան գնահատելի են որքան պարունակութիւնը։

☛ Գին { Զօրաւոր խառքօնէ կազմ 25 Դհ.
Լաթակազմ 27, Կիսակաշի 32 »

Կեդրոնատեղին է Յ. Մաքրէոսեան վաճառատունը, Թիւ 27 Ֆինճանճըլար եօգուշու Կ. Պոլիս։ Կը գտնուի Պ. Պալենցի եւ բոլոր հայ գրավաճառաց քով, ինչպէս նաեւ Բերա Մեծ փողոց Վէպսի եւ Քայլի գրատուններն եւ Ղալաթիա Մահմուտիէ ճատտէսի Թիւ 42, Ռօման եւ Ընկ. Թղթավաճառանոցն։

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՄԱՔԱՐՆԱՅԻ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿ ՀԱՅՍԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԶԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, 58—60 Պայազիտ փողոց
Ս. Պընուայի դէմ

EXIGER
LA MARQUE

Լաւ տեսակ արտադրութեանց համար գործածելու է լաւ տեսակէ նախնական նիւթեր եւ կատարեալ հաստատութիւն մը ունենալ կատարելագործեալ գործիներով։ Տեսակին ստորին ըլլալը չէ որ աժան վաճառել կուտայ, այլ մեծ քանակութեամբ արտադրութիւնն, որ շատ սպառում կը պահանջէ. ինչ որ արտադրութեան լաւ տեսակէն կախում ունի։ Այդ պարզագոյն ճշմարտութիւն մ'է ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԶԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ. գործարանին համար, որուն արտադրութիւնք կը մրցին Ֆրանսայի ու Իտալիոյ ամենէն նշանաւոր գործարաններուն հետ։

ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԶԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ. գործարանը կը գործածէ Թայգանի կարծր ցորենի լաւ տեսակ կորկոտն, որ Պէքէր եւ Օրդուց ջաղացքրն մէջ կը պատրաստուի յ'Այվանսէրայ եւ ուր առ այդ մասնաւոր ճիւղ մը հաստատած է։ Այդ գործարանին արտադրութիւնք լաւ տեսակէ են եւ մէկ անգամ փորձ մը բաւական է համոզում գոյացնելու համար։

Մաքարնաներու եւ այլ տեսակ հայսեղէններու սովորական տեսակէն զատ, կը պատրաստուի նաեւ ամենալաւ տեսակ մը ինչպէս նաեւ հաւկիթով շինուած մաքարնաներ, որք կը ծախուին մէկ եւ կէս քիլոնոց բաքէթներու մէջ, եւ որք զօցուած են, եւ գործարանին վաճառանիշէն զատ ունին պիտակ մը երաշխաւորող անոր պարունակութեան ազնուութիւնը։

ՊԷՔԸՐ ՔԱՅԶԼԻՍ ԵՒ ԸՆԿ. փուռերուն մէջ կը պատրաստուի նաեւ ապխտած հաց եւ պաքսիմատ։ Հացի պատրաստութիւնը կը կատարուի մասնաւոր մեքենաներու միջոցաւ՝ որք կը համապատասխանեն Եւրոպայի մէջ ընդունուած առողջապահական վերջին դրութեանց։

Այդ արտադրութեանց մեծ քանակութեամբ սպառումը ապացոյց մ'է իրենց լաւ տեսակին։

Յանձնարարութիւնք ինչ տեսակի համար ալ որ ըլլան փութով կը կատարուին

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐ

Կեդրոնական մթերանոց ի Պոլիս
Ս. Ք, Բաքաթանօբուլօս Թուղթըլար փողոց
Մասնաճիւղ ի Պալաթ Պէօյիւք ճատտէ 589

Մեծ դեղարան
Ա. ԳՕԼՕԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս Թօբհանէ Ճատտէսի Թիւ 359
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Շնորհիւ իր տասնըվեց տարիներէ ի վեր անխոնջ եւ յարատեւ աշխատութեան՝ իւր դեղարանն այսօր հաստատուած է [illegible] դեղագործներու, ինչպէս եւ [illegible], Եւրոպիոյ հռչակաւոր դեղօրէից գործարաններուն հետ պէտք եղած տրամադրութիւնները եւ կապակցութիւնները հաստատելով ամեն շաբթու իրեն կը հասնին ուրիշ որ եւ է տեղ չգտնուած նորանոր դեղեր ու գործիներ։

Տեղւոյս եւ թէ գաւառաց համար յանձնարարուած դեղեր կամ բժշկական ո եւ է ապրանքներ կատարեալ ճշդութեամբ գոհացուցիչ գներով կը ծախուին ու կը ղրկուին ընդհանուրին ընծայելով միանգամայն ամեն տեսակ դիւրութիւններ։

Դեղարանը ունի իւր մասնաւոր սենեակները հիւանդաց համար, ուր ամեն օր բազմաթիւ բժիշկներու այցելութիւնը կ'ընդունի որոնց իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ։

Օպէրաթէօր Տօքթօր Նուբէէտտին պէյ քաղաքային եւ զինուորական բժշկական վարժարանի վիրաբուժական ուսուցիչ ամեն օր ժամը 10 12 ըստ Թրքաց։

Տօքթօր Քարազօզ մասնագէտ երկու սեռի ծննդական եւ գաղղիական ախտերու կը գտնուի ամեն օր ժամ 3-11 իւր հաստատուած [illegible] դարմանատունը։

Տօքթօր Ռաֆայէլեան մասնագէտ ներքին եւ արտաքին հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 3-5 ըստ Թրքաց։

Տօքթօր Զօլաքեան մանկաբարձ եւ մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 2 6 ըստ Թրքաց եւ ուրբաթ օրերը ձրի աղքատաց համար։ 593 19 35

ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Զանազան տեսակ լօֆումի
ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Իսկի-Զապթիյէի դիմացը Թիւ 57
ՊՈԼԻՍ

ԼԱՄՊԱՐ ՇՐՋՄՈՒԼԻԿ

ԼՈՒՍԱՇՈՂ ԵՒ ՁԵՒՈՒՆ
ՄԱՎՐՕՃՈՐՏԱՏՕ դրութեամբ
(ՄԷՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ)
Անճման խէալ լոյս
Պառօրոյզ չկայ հոտ չկայ
ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԻՉ ՋՈՒՆԻ
Միօրինակ լոյս Մաքրութիւն
ԲԱՑԱՐՁԱԿ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ
Փօյֆէրէնով
Ձեռք կը բերուի
30 % Խնայողութիւն
Քարիւղի վրայ
—o—
ԴՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼԻ
ԱՄԵՆ ՁԵՒ ԼԱՄՊԱՐՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ
—o—
Գործատուն եւ վաճառատուն
Բերա, Մեծ-Փողոց
Բալուք փազարի, 10 էն 15
Կ. ՊՈԼԻՍ 46—104

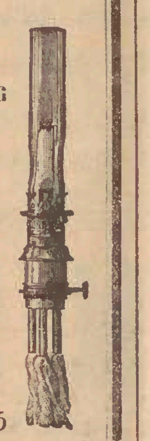

ԲԱԶԻԼ

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԵՐՁԻՑ

Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Ապուտ Էֆէնտի Խէնի Զարշը, Թիւ 5, 6

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով թէ՛ պատրաստ և թէ չափու վրայ հանդերձեղէններ։ Տնօրէնութիւնն՝ սերտ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի ձեռին ունենալ ազնիւ չուխաներու ստուար քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և ստորինն իսկոյն կը պարզէ լաւ դիտողին։ Գերման-Աւստրիական կեղծ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Պէլճիական լաւ ապրանքներ տեղական ընտիր գործաւորութեամբ պատրաստել և անլուր գներով ծախել, այս եղած է վաճառատանս նշանաբանն։ Հրապարակին չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճղճիմ վաճառատուններն այցելելէ առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատունն ալ։

Վերջին գին. Թիւը 2 գրշ.
540 33—100

THE
LANASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ծ'ԱՆԳԼԻԱ
Lancashire Insurance Buildings»
Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգղ. ոսկի
Պահեստի գումար 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնը, ամեն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր ատոքճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փափաքիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոնտ Սելլէր և Ընկ. Պիւյիւք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա։ 427

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՍԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ՆԷՇԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

ԳԻՆ 22 ՂՐՇ.

Գրավաճառ [illegible] երկրորդ տպագրութիւնն ալ սպառած ըլլալով, եւ՝ միւս կողմէն՝ ԱՄԷՆ ԲԱՌ պարունակող բառարանի պէտքն զգալի ըլլալով, Եղիա Էֆէնտի Տէմիրճիպաշեանի յանձնուեցաւ յօրինել Ֆրանսահայ Բառարան մը, որ անընդհատ շարունակութեամբ ահա ի լոյս կ'ընծայուի։ Տեղւոյ խնայողութեան համար ի գործ դրուած արուեստական միջոցներու շնորհիւ անհաւատալի խտութիւն մ'ունեցող միջակադիր սոյն Ֆրանսահայ բառարանը, յօրինուած հետեւողութեամբ Լիդրէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, որով և ամենէն գործածական ոճերն։ Տէմիրճիպաշեան Էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին պակասած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն համարժէքներն, այնպէս որ կատարեալ բառագիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս եռեակ առաւելութեամբ, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից։

Այս բոլոր առաւելութեամբ Ֆրանսահայ Բառարանս, որ կը պարունակէ 966 երես, կազմեալ՝ կը ծախուի անօրինակ գնով։ 522 40—46

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՆԻՒԹԵՐ

Մանկապարտէզի նիւթերու ճոխ հաւաքածոյ մը, չափաւոր գիներով, պատրաստ է «Բիւզանդիոն» գրատան մէջ։ Պէտք ունեցողք՝ կրնան դիմել ի Ղալաթիա, Սեղբօս Խան, Թիւ 5 (Բէրշէմպէ Պազար) որ միակ կեդրոնավայրն է յիշեալ նիւթերու։ 558 16—21

Տոքթ. Յակոբ Մանուկեան

Տասնըհինգ տարիներ Գասթէլմօնինի նահանգին արանց ու կանանց հիւանդանոցներուն մէջ բժշկութիւն ընելով մասնագիտութիւն առաջած է արանց ու կանանց յատուկ ծննդական գործարաններու ու մորթի հիւանդութեանց եւ վիրաբուժական գործողութեանց։ Տոքթ. Մանուկեան մայրաքաղաքս գալով հաստատուած է Կէտիկ-Փաշա հայոց եկեղեցւոյն մօտ 32 Թիւ տունը, ուր կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները։ Երկուշաբթի ու հինգշաբթի օրերը ժամ 7 էն 10, ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 590 16—20

Դերձակ վաճառական
ՓԵՇՏՄԱՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Պանճէ-գաբու, Համտիպէ Թիւրպէսիի ճիշդ դիմաց Թիւ 21

Ճաշակի տէր անձանցմէ գնահատուած այս դերձակ-վաճառատունը, որ երկար ատենէ ի վեր հռչակ հանած է իր ծախած կերպասներուն ազնուութեամբ ու կարած հագուստներուն վերջին ձայն ձեւաւորութեամբը, հասարակութեան աւելի եւս օգտակար ըլլալու եւ իր յաճախորդներուն ամէն նորաձեւութեան համեմատ հագուստ կարենալ հագուեցնելու համար, Գաղիական եւ Անգղիական վաճառատուններուն հետ կնքած պայմանագրութիւններովը, թէ գոյնի եւ թէ գործուածքի մասին առաջին անգամ հրապարակ եղած նորաձեւ ապրանքներէն միշտ ճոխ հաւաքածոյ մը կստանայ։ Իր վաճառատան մէջ պաշտօնավարող դերձակներէն իւրաքանչիւր մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ, որոց գլուխը կը գտնուի Պազար Միքիբէքի նախկին Մագասարը Մ. Պլաթ։

Ջերմապէս կը յանձնարարենք այս վաճառատունը, ճաշակի տէր անձանց։

558 28—48

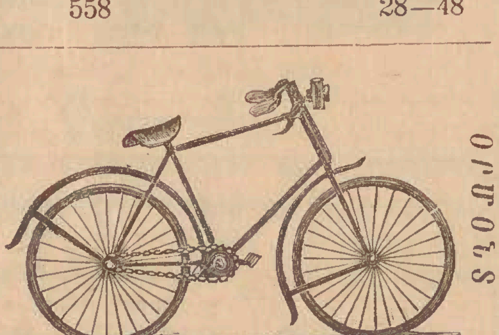

ԱՊԱՌԻԿ

1896 տարւոյ նոր ձեւով եւ դրութեամբ կատարելագործեալ, Անգղիական առաջին կարգի հեծելանիւներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁՈՒ կը տրուին ամսական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորդուբորդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիւներ։ Գիներն անհաւատալի կերպիւ աժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Մասնաւոր խնամով Նորոգութիւններ եւ նիքլաժ դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Իւթիւճեան 4, 5, 6 Մէյմանէթլի-Խան (Քրէտի-Լիոնէի քով) Մարսատան փողոց, Ղալաթիա։ 61—72

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1882ԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱԶՄԻՋ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 59
ԴՊՐՈՑԻՆ ՃԻՇԴ ԴԻՄԱՑ

☛ Ասկից 14 տարիներ առաջ, երբ մեր մէջ գանգատներ կային թէ առեւտրական այս ճիւղը մերայնոց կողմանէ չի մշակուիր, եւ թէ նպարավաճառութիւնը միշտ օտարազգիներու սեպհականութիւն է եղած, այս վաճառատունս հաստատել ձեռնամուխ եղայ. որուն այս երկար ժամանակեայ գոյութիւնը, աւելորդ է ըսել, իր հետեւած ուղղամիտ եւ հաւատարիմ ուղղութեան մի զօրաւոր ապացոյցը կրնայ նկատուիլ անշուշտ։ Այժմ, տնտեսական ծանօթ կացութիւնը զիս կը ստիպէ ծանուցանել թէ վաճառատանս յարատեւութիւնն ու գոյութիւնը՝ որ ցայսօր երբեք անպատուաբեր հանգամանք մը չէ ունեցած հրապարակին մէջ, այլ եւս տոհմակիցներուս համակրութեան չափէն կախեալ է, որուն յուսամ թէ արժանի պիտի համարուիմ։

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին լաւագոյն ապրանք՝ միշտ օրուան գինով։ 468 48—72

ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՕՓՄԷՃԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

[illegible]—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

(Հաստատեալ յամին 1852)

[illegible]

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Յանիկի գաղիցատան վրայի յարկը ճիշտ Զաքուբեանց դէմը)։ Գաւառացի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Իւրիսօվելի փողոց ամէն օր։

Ց. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ձմեռները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 410

ՆՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Հաւաքածոյ աշխարհիկ լեզուէ
Երձակ եւ ոտանաւոր
ՄԻՋԻՆ ԸՆԹԱՑՔ
17րդ հրատարակութիւն
Ս. ԳՈՒԹԵԱՆԻ

Հայ լեզուի Ուսուցիչները կրնան դիմել «Գազազեր խան Թիւ 16,» եւ մէյմէկ օրինակ նուէր տանել այս նոր գրքէն։ 581 10—10

ՃԱԼԸՔԵԱՆ ԵՒ ԹՈՒԶՉԵԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԻՒԹՈՑ
ՄԵՏԱՔՍ, ՔՈՌՏՕՆԷ, ՇԻՆԻԼ, ԲՈՒՐԴ ԵՒԱՅԼՆ.
AOV
ԹԱՒԻՇԻ ԵՒ ԱԹԼԱԶԻ ՎՐԱՅ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԱԾ
ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ՆԻՒԹՈՑ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ
ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ, ԲԱՐՁԵՐ, ՄՈՒՇԱԿՆԵՐ ԵՒԱՅԼՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԻ ԳԾԱԳՐԻՉ ՄԸ
ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՄԻՇՏ
ՍՏԱՄՊՕԼ. ԷՍԿԻ ԶԱՊԹԻԷ ՃԱՏՏԷՍԻ ԻՃՄԻՏՕԹԷԼԻՆ ԴԷՄ.

ՏՕՔԹԷՕՐ ՃԵԼԱԼԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Կալաթա կամուրջին դէմը Թիւ 7
546

[illegible]

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Ելեկտրական—մագնիսական սարուածներ մանեկօ—կալվանիք՝

Գլխացաւերու, յօդացաւերու, ջղացաւերու, կաթուածներու, ջղային տագնապներու, շնչահեղձութիւններու, հազերու, արիւներթութեանց, կանանց հիւանդութիւններու եւայլն բուժման համար։ Հրաշալի արտաքուժական համաձարակներու. Իր գործածութիւնը ծանօթ է և դիւրին, ազդեցութիւնը անհունապէս տեւական։

Գին 30 գրուշ մէկ հատանոցի
» 60 » երկու »
շղթայով մը։

Ընդհ. կեդրոնատեղի Տօքթ. Մօրբիի քով, Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց, և ամեն դեղարաններու մէջ։ 551 29—36

Հ. ԵՒ Ա. ՍԷԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1878, Մեծ վաճառատուն Նորաձեւութեանց

Թօհաֆճը խան Սուլթան Համամ, աղբիւրին մօտ Թիւ 4 Սէրվիչէն ապարանին կից, Կ. Պոլիս

Արտասովորէն և Նորաձեւութեանց վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ։

Ժանեակ. — Պարզ եւ Մուսլինի վրայ, բանուած ամէն լայնքով. մասնաւորապէս Օժիտի համար ճոխ տեսակներ, Վօլաններ Երեխներու համար։ — Ծածկեալ. — Վալանսիէն, Գառօ, Թիւլ, Քէօրիւր, Շանթիյեի, Պարթօն, Իսլանտէզ ամեն տեսակ, Մետաքսէ, Բթանէ եւ Բուրդէ։ — Բասմաներ. — Պունճուրով, եւ առանց Պունճուրի Մետաքսեայ եւ ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մօթիֆ, Կառնիթիւր, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եւ այլն։ — Գօրտէլա. — Կրօն, Մուառէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեա ամէն տեսակներ ամէն լայնքով։ — Դրէբ եւ կազ. — Դրէբ տը Շին, Դրէբ Անկլէ, Դրէբլիս, Կազ, Կրընատին, պարէժ բուրդ եւ մետաքս, Թառլաթան, Մուսլին եւայլն։ — Ֆուլար. — Ամէն տեսակ Ֆանթէզեայ Ֆարքօյլ, Ֆիշիւ, Շարբ, Անտալուզ, Գլխարկի վէլօ, Թիւլ վաբազայր բանուած եւ Տանթէլայէ, ծրարով եւ պատրաստ շինուած. Ճիպինցուներ։ — Ձեռնոց. — Կաշին, Մետաքսէ եւ Բթանէ։ — Բօռնէ. — Գաղղիական ընտիր եւ ձեւաւոր, պարզ, Բըլուշով եւ Մետաքսէ։ — Հարսանեկան Բօղեր. — Կնունքի համար Տղու հագուստ եւ Գլխարկ։ — Բռդեղէն ապրանքներ. Շալ Ֆիշիւ եւայլն։ — Շալեր. — Շալ Դաւառներու համար, ծաղիկով նաեւ Ֆինօ Շալ Լբօսէ ամէն մեծութեամբ։ 588

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն բերուած։ Ճաշակաւոր եւ հարուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ եւ աժանութիւն։ Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ վաճառումունք

ՓՇՈՐ ՊՐԱՈՒ

Միւնխէն, Պավիէռ
Հայսնայսիկ Գերմանիոյ կայսր ու Բրուսիոյ Թագաւոր
Վիլհէլմ Բ.ի
Պաւիերայի գարեջուր, Կ. Փշօրի գարեջրատան
Աւստրիական Խորհրդական
Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Թագաւոր կայսեր եւ Պաւիերայի իշխանական իշխանին

Առաջնակարգ գարեջուր Պաւիերայի, ուրիշ ամեն գարեջուրներէն վեր ի վեր, քաղցրալին զուտ, համեղ և զուարթ ըմպելիք, ամեն եղանակներու յարմար, ծանուցուած ու յանձնարարուած նշանաւոր բժիշկներու կողմէ։

Գարեջրատունը 1820ին հաստատուած է. ինք առաջինը եղաւ որ 1854ին սկսաւ գարեջուր արտադրել շիշով։

Տարեկան արտադրութիւնն է 600,000 հեկտոլիտր։ Կեդրոններ Գերմանիոյ եւ Զուիցերիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ, ի Լոնտոն, Փարիզ, Հավր, Ռուէն, Բրուսէլ, Լիէժ, Անվէրս, Ամսդերտամ, Հաակ, Ռոթերտամ, Միլան, Հռոմ, Վիեննա, Նիւ-Եորք եւ այլն

Մետալներ եւ վարձատրութիւններ՝ Միւնխէնի [1854], Քէօլնի [1865], Փարիզի (1867, Վիեննայի 1873], Հայէնպիի [1874], Ֆիլատելֆիայի (1876), Նիւրէնպէրկի [1882, ոսկի մետալ), Ամսթերտամի 1883, ոսկի մետալ], Բրուսէլի [1888, ոսկի մետալ եւ պատուոյ վկայագիր], Մելպուռնի (1889, առաջնակարգ արժանեաց շքադրոշմ պատուոյ յիշատակութեամբ) ցուցահանդէսներէն։

Փշոր Պրաու գարեջուրը կը վաճառուի հետեւեալ գարեջրատուններէն.

Տէմէրքարօբուլօ եղբարց քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, Ռուսական դեսպանատան դէմ, Թիւ 430։

Բոլոր Արեւելքի համար միակ ներկայացուցիչն եւ շիշով գարեջուրվաճառողներէ։

«Փշոր Պրաու»
Վիլհէլմ Բաուրա
Պազար Այման

Բերա Մեծ-Փողոց, 1388 25 578 55—78

Կահեր, ֆանթէզի եւ իւղական պարտէզի փոր կահք։ Առտնին նիւթ, խոհանոցի անօթ, բիւրեղներ, յախճապակի, բեղբոլաշարժ սարուածներ, բեղբոլաւոր վառարաններ, լուացքի նիւթեր, հայելաւոր դարակ, սառնոցներ, լամպարներ, ջահեր, ծածկոցներ, սեղանասպասք, մետաղէ նիւթեր, ոսկերչեղէն, պղնձեղէն, գեղարուեստական ու պերճանքի նիւթեր, կաշեղէն, Թղթապանակ, փաստաբանի պայուսակ, դրամապանակ, այցաքարտի պահարան, եւ այլն։ Գրասենեակի նիւթեր, Թղթեղէն, ուղեւորութեան նիւթեր, արկղ, պայուսակ եւ այլն. շիշեր, հոտեղէն, խոզանակներ, ֆանթէզի նիւթեր, զոհարեղէն, ծխելու նիւթեր, լուսաւորութեան նիւթեր. մարմնամարզի նիւթեր, խաղալիկներ, զանազան խաղեր, լուացարան, տուշ, Թռչունի վանդակ, շաքարեղէն, պիսքիւի եւայլն։ Ծրագներ, լուսանկարի ալպոմներ, տղու կառքեր, հականեխականներ, մոմեր, լուսավառութեան ապակեր եւ այլն։ Գաւազաններ, հովանոցներ, արեւանոցներ, գրպանի եւ պատի ժամացոյցներ, հայելիներ, ուղեւորութեան հայելիներ, ձեռագործի ու գրչանի նեսեսէռներ, դիտակներ, բահեստական ծաղիկներ։

Մահմուտ Փաշա Թիւ 211 եւ Ղալաթիա Գարաքէօյ (Կամուրջին դէմ, Գոմիլիոն խանին անկիւնը) Թիւ 9

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ

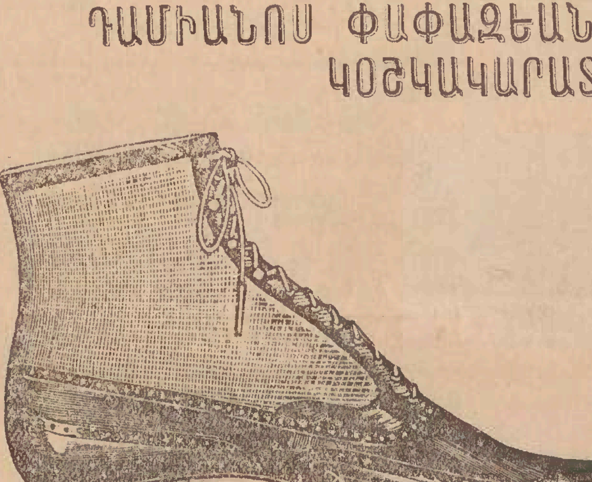

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց սղութեան համար կօշիկներու գիները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն և ի գոհացում իր արդոյ յաճախորդաց Գաղիոյ առաջնակարգ կաշեգործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գիները նորէն իջեցուցած է. ունի ամեն ձեւի և ամեն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաեւ չափու վրայ կօշիկներ շինելով ամեն նրբաճաշակ և դժուարահաճ գնողներն իսկ ամենացնեւ կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. — Պատուիրուածները 10 ղրուշ աւելի

Բոթին գալոշ	95	105	Կլասէ
Մանթարլը բօթին	75		
Կէթայ	75—80	85	»
Բօթին	68	75	»
Ըսկարբին	55	60	»

561 39—78

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. հրամանաւ արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	4.000.000 ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար	63.000.000 Ֆրք.
1894ի հասոյթք	24.500.000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ	90.000.000 »

Զմիւռ. Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Մանաճըլը Ղալաթիա, Զէօվիէրճի փողոց, 14
Գրասենեակ Մ. Ժ. ՌՈՒԲԻՆ ԵՒ ԸՆԿ. 566

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՖԻՆԻՔՍ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 565

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակին՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մեծ դիւրութեամբ ստորագրելոց, որք ունին լիագոյն իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք ի Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1։

ՓՈՇԻ ՖԵՌՌՕ-ՄԱՆԿԱՆԻՔ
ՊԻՒՌԷՆ ՏԻՒ ՊԻՒՍՕՆԻ
Դեղագործ պաշտօնեայ Բժշկական համալսարանին
POUDRE FERRO-MANGANIQUE

Այս փոշին բաւական է փոքր քանակութեամբ մը գաւաթի մը մէջ դնել՝ վայրկենապէս ստանալու համար՝ երկաթային, հանքային, կազային խիստ ախորժահամ ջուր մը, որ կերակուրի ատեն կը խմուի գինիով խառն։ Մեծ ազդեցութիւն ունի այն ամեն հիւանդութեանց համար, որոց համար երկաթային դեղ անհրաժեշտ են և առաւել կը յարմարին այն անձանց, որք չեն կրնար մարսել երկաթի սովորական պատրաստութիւնները։ Ուրիշ դեղերու վրայ ամենամեծ առաւելութիւն մը ունի որ պնդութիւն առաջ չբերեր և Մանկանէզ կը պարունակէ զոր գիտունները անհրաժեշտ կը նկատեն երկաթային դեղերով դարմանուելու համար։

Մեծերանոց Փարիզ, Վիվիէն փողոց, Թիւ 8 ԵՒ ԳԼԽԱՒՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆԱՑ ՄԷՋ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	10,025,000
Տարեկան հասոյթ	23,250,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և [illegible] և նաւու մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

572 ԳԱԲՐԻԷԼ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պաղչէ-Գափու, Ընանճեան խան 12. 13. 1

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՆԵՐԿԵՐՈՒ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ «ՕՍԴՐԻՍ» ՎԱՌՆԻՇԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱՍԵՒ ՄՈՒՐԻ

Վաճառանիշ

ԽՄՈՐԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ
SCHIPF, SRPEK & COMP.
VIENNE, I. LOTHRINGERSTRASSE, 3
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ R. et F. Heer Կ. ՊՈԼԻՍ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1896 Սեպտ. 1էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

(Բացի կիրակի օրերէն) Ռումելի եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. Թ.
11 45 Ռ.Ա.Գ.Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ռ.Հս.շոգ.ին կը հաղորդակցի 45
12 50 Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Գրճպ.Թրպ. Ենք.ՍԹԷն. Ենմ.Ռ.Հ.պիտի հաղորդակցի 40
1 — Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Թրպ.Պէյք.Բշ.պաճ.Զպգ. Գնլ. Ա, Հսր. Գնտ. Պէշ. (հաղորդակցելով Ուր.ները Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. 43
1 30 Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Ենք. Պշբ. (Ենքյի շոգենաւին հետ հաղորդակցի) 46
2 — Ա.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Մրկ. Պօյճ.Ռ.Հ. Պէպ. (Պէպէքի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի) 38
3 15 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Միր. Պօյ. Ռ. Հս. (Ռ. Հ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի Ուր.ները Պէպ.Արբ.Գրչ. Օրթ. Պշբ. 45
4 15 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թպ.Ենք. ՍԹՆ.Մրկ. Պօյ. Ռ.Հս. Պէպ. Պշբ. բացի Պէպ. (ուր.ները Արն. Գրչ.Օրթ. 40
5 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենք. ԽսԹ. Միրկ. Պօյճ. Ռ.Հիս. Պէպ. Արն.Գրչ. Օրթ. Պշբ. 21
7 — Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Պէյզ. Բշպճ. Ենք.Մրկ.Գնլճ. Ռ.Ա.Հս.Գնտլ.Պէպ. Արվ. Գրչ.Զնկ. Պէյլպ. Օրթ. Գզկ.Պշբ. 38
8 — Ա.Ռ.Գվ. Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ. Մրկ.Ռ.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օր.Պշբ. 38
10 25 Ենմ.Մզպ.Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրն. Ռ. Հ. Պէպ. Արն. Օրթ. Պէշկ. Ուր.ները Պէյքոզ ալ պիտի հանդիպի 10 15. 33
Ուրբաթ օրերը իրիկ. ժմ. 11ին Ենիմահալլէէն Կամուրջ՝ հանդիպելով Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ռ. Հս. Արն. Օրթ. Պշբ.

Եէնիքէօյէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

12 05 Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ. Ռ.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ.Պշբ. 21
2 — Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ.Ռ.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. 18
9 35 Ուր. օրերը Մրկ. Արն. 32

Պէպէքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

12 — Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. 34
12 30 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշբ. 21
12 50 Ռ.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ. 20
12 40 Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 44
1 40 Ռ.Հ.Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշբ. 33
2 30 Պէպ.էն Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշբ. 18
3 15 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշբ. 32
4 05 Ռ.Հիս.Պպ.Արն.Գչ.Օրթ.Պշբ.Գպշ.ուրբ.զատ 18
5 10 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ. բացի ուրբաթէ 46
10 25 Ռ.Հ..էն Կամուրջ բացի ուրբաթէ 46

Անատոլու եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

12 — Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- 33
12 — Պէյզ-Բշպ-Զպգ-Գանլ-Ա.Հիս-Գանտ-Օրթ-(Ա.Հ. կը հաղորդ.) Ուրբաթները Օրթ-էն զատ Վան-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պէշ. 44
12 40 Պէպ-Ա.Հ.Գն.Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզ-Պշբ-բացի Ուրբաթէ 32
12 45 Գզկ. Սկտ. բացի ուրբաթէ
12 45 Պէյզ-Բշպ-Ենք.Զպգլ.Գնլ-Պօյճ-Ռ-Ա.Հ-Գտլ. Արն-Զնկլ-Պէյլպ.Օրթ-Գզկ.Դապ- 25
1 40 Գզկ- Իսկ- բացի ուրբաթէ 42
1 30 Պէյք. Բշպճ. Զպգլ. Գնլճ. Ա. Հ. Գնտլ. Պշբ. (Ա. Հ. պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը ՎնքՊէյլպ. Գզկ. Պշբ. 43
2 — Ա. Հ. Գնտլ. Վնք. Զնկ. Պէյլպ. Գզկճ. Պէշ. բացի ուրբաթէ 34
2 45 Ա.Հ.Գտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզ.Պշբ- 20
3 — Բշպ.Զպգ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ.Պշբ. (Ա.Հ.էն կը հղրդկ-) Գանտիլլի Ուրբաթները 3ը քառորդ մնացած Վնք. Զնկ.Պէյլ. Գուզ. Պշբ. 44
3 45 Ա.Հ.Գնտլ.Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- Իսկ. բացի ուրբ.է 33
4 25 Պէյզ.Բշպ.Զպգլ.ԳնլԱ.Հ.Գնտլ.Վան. պիտի հաղորդակցի, ուրբաթ օրերը 4 45 մնացած մեկնելով Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշբ. պիտի հանդիպի 43
5 — Վնք.Զնկ.Պէյլ Գզկ. Պշբ. Ուրբաթ օրերը Ա. Հ. Գնտլ. 32
6 45 Պէյք-Ենք-Զպգլ.Գնլճ-Մրկ-Ռ.Ա.-Հս- Գնտլ-Արն-Վնք,Զնկ-Պէյլ-Օրթ-Գզկ- Պշբ. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշբ. հանդիպելէ զատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի 20
9 — Պէօյք-Թրպ-Պէյզ-Բշպ.Զպգլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. 18
9 25 Գնտլ. Զնկլը. բացի ուրբաթէ 20
10 15 Պէյզ-Ենք-Գնլճ-Ա.Հ-Զնկ-Պէյլպ.Պշբ.բացի ուրբաթէ 21
10 20 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը 10 50ին Արնվ.Պէյլպ.Պշբ. 44
10 40 Գուզկ.է Գպ. բացի Ուր. 42
11 05 Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 20
11 10 Վնք.էն » » » » 34
11 20 Գզկ.էն Իսկիւտար » » » 42

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Ռումելի եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 35 Պշբ,Օրթ,Գրչ.Արն.Ռ.Հ, Մրկ,Ենք,Թրպ,Պէօյ, Մզպ,Ենմ, ուրբաթ օրերը Պէյքօզ ալ պիտի հանդիպի 45
2 30 Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ռ.Հ.Մրկ.Ենք.Թրպ, Պէօյք Մզպ.Ենմ մահալլէ 40
3 30 Դապ- Պշբ- Գզկ- Օրթ- Պէյլ- Զնկ- Արնվ- Գնտ-Ա.Ռ.Հս-Գնլ-Միրկ-Ենք- Բշպ- Պէյզօզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ. 25
4 — Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ռ.Հս.Պօյճ. ՍԹՆ. Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ։ 21
4 20 Պէշ.Օրթ.Արվ.Պէպ.բացի ուրբաթ օրերէ 46
5 — Դապ.Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Արնվ.Գանտ. Ա.Ռ.Հս.Գնլճ,Բշպ,Պէյզ.Ենք։ 20
6 — Դապ.Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ռ.Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվզ.ներ 38
7 — Պշբ. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ռ.Հս. Պօյճ.Գնլ.Ենք.Պէյք. Թրպ.Պէօյ։ 18
7 40 Կամրջ.էն Պշբ- Իսս-
8 30 Պշբ.Օրթբ.Արնվ.Պէպ.Ռ. Հիս.Միրկ. ուրբաթ օրերը հաղորդակցելով Մրկ.է Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Եէնիմահալլէ
9 Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ. բացի ուր.
9 40 Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ռ.Հ. (ուրբաթ օրերը պիտի հաղորդակցի 9.20ին Մրկ. Ենք։Թրպ. Պէօյք. Մզպ. Եէնիմահալլէ
10 — Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. Ենմ. Գվ. բացի ուրբաթէ 40
10 15 Պշբ.Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպ. Ռ.Հս. Պօյ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պյք. Մէս. Ենմ. 43
10 55 Պէպ.Ռ.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍԹէն. Ենիք. Թրպ. Գրճպ.Պէօյք.Մէզ. Ենիմ. 38
11 30 Ենք.Թրպ.Պէօյ. Մէզ.Ենիմ. Ենք. (Բշպ. Պէյզօզ գացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով 46
11 40 Պէպ.Ռ.Հիս.Պօյճ..Մրկ. ՍԹՆ Ենք. 21

Կամուրջէն Պէպէք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 — Ուղղակի Ռ. Հիսար բացի ուրբաթները 33
2 40 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթէ 33
3 30 Ռ. Հ. բացի Ուր.է 18
10 35 Պշբ.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ռ.Հս.Պօյճ. Գնլ.Զպգլ.Ենք. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուր 25
11 15 Դապ.Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ռ.Հ. Պօյճ. Ենք. 17
11 45 Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս. 20
12 15 Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք. 33

Կամուրջէն Անատոլու եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 30 Իսկ.Գզկ.Պէյլպ.Զնք.Վնք-Գնտլ-Ա.Հ.Գնլճ. 44
1 20 Կամուրջէն ուղղակի Ա.Հ. բացի ուր.է 34
2 —Պշբ. Պէյլպ. Զնկ. Վնք. 20
2 55 Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնք.Գնտլ.Ա.Հ. Գնլճ. Զպգ. Բշպ. Պէյզօզ ուր. Թրպ.Պյք. Մզպ 43
3 Կամուրջէն— ուղղակի Ա.Հ.բացի ուրբաթէ 33
4 25 Պէյլ-Զէնկ.Վնք. ուր. օրերը Պշբ. քառորդ մը առաջ. Ա. Հ. ալ պիտի հանդիպի 32
8 35 Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Գնտ-Պէյզ.գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի ուրբաթ օրերը Ա.Հս.Գնլճ.Զպգլ.Բշպ-Պէյզ.Պէօյք. Մզպ. 34
9 — Պշբ. Գանտլ. Ա.Հ. Գնլճ. Զպգլ. Բշպճ. Պէյզօզ բացի ուրբաթէ 21
9 30 Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ. Ա.Հիս ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը 44
10 15 Իսկ, Գուզկ. (բացի ուր.է 42
10 20 Պշբ. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ռ.Ա. Գավաքներ 45
10 30 Պէշբ. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Ուրբ.ները 20 վրկն.վերջը Գպ.Գզկ. Գնտ. Ա.Ռ.Հս. Պօյճ. Գնլճ,Ենք.Բշպ-Պէյզ. 34
10 40 Իսկտ.Գզկ. (բացի ուրբաթէ) 20
11 — Դապ.Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնիք. Գնտլ. Ա. Հիսար Պէպ. բացի ուրբաթէ 32
11 20 Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ.Բշպ.Պէյ.Ուրբ. օրերը Գզկ. 44
11 25 Իսկ. Գզկ. բացի ուրբաթէ 42
12 — ՊէշբԳզկ.Պէյլպ. Զնկ.Վանք 31

Ամեն ուրբաթ իրիկունները ժամը 10 45ին Մէզարպուրնիյէն շոգենաւ մը մեկնելով Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Պէյքօզ, Բաշա Պաղչէ, Չուպուգլը, Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլլի, Վանիքէօյ Չէնկէլքիւղ, Պէյլէրպէյ, Գուզկունճուգ Իսկիւտար նաւամատոյցները հանդիպելով Կամուրջ պիտի իջնէ։

ՆՈՐՈՒՂԵՑՈՑ

ՄԵՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուդարձին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաթաքօլօ, (փոփոխակի Կալամաթա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սէլանիկէն, Շիրաէն, Քալամադայէն փոփոխակի Քաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻԱՑ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լառնագա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէյրութ, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

ՔԻՆԻՆԻ ՀԱՏԻԿ
ՓԵԼԹԻԷԻ ՔԻՆԻՆԻՆ ՔԱՐՑԻԿՆԵՐԸ
QUININE de PELLETIER

Բոլոր բժիշկներուն կողմէ ընդունուած են իր ազդեցութեան համար ընդդէմ գլխացաւերու, ջղացաւերու, [illegible], կաթուածի, յօդացաւի, [illegible] ախտերուն։ Մեծապէս ազդեցիկ են ընդդէմ [illegible], կրեայի, [illegible]։ Մէկ քարշիկն առնել [illegible] քան գաւաթ մը քինինի։
10 20 և 100նոց սրուակներ։
Իւրաքանչիւր սրուակ կը կրէ անունը սեւ տպուած . . . .
Կեդրոնատեղի Փարիզ, Վիվիէն փողոց 8 Ա.
և գլխաւոր դեղարանները

PELLETIER

Ապահովգր. ընկերութիւն

ԹՐԻԷՍԴԷ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆԵԱԼ 1831ԻՆ
ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ընդհ. գործակալ, ԱԼՊԵՐ ՄԻԶՐԱՀԻ
Ղալաթիա, Քամանտօ խան Թիւ 2
548 42—150

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իւր Խավեար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէբօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Զիւլֆարի փողոց Եուսուֆ Իզզէտին խանի ներքեւ Թիւ 2 մթերանոցն։

Յիշեալը արժանացած է Օսմանեան Իֆթիխարի և Չիքակոյի ու Պուլկարիոյ առաջին արժանի Միտալներու։ Սոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր շինած Բարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի, մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քաշով և շիշով։ Նոյնպէս բաղադրեալ խաղողէ եղած Մաստիքա և Բարթալի ճիպրէի Տիւզ օղի, որ փորձաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։

556 32—50

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕԹԻ ՕՃԱՌԵԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԼԵԱՐԴԻ ԻՒՂ

[illegible]

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՕԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եօրք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

[illegible]

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

[illegible]

Գործակատարը ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՔՐԵԼ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
12 —		12 20 Իւս.Գզկ	
12 30	6 50 Պէշիկ.	2 50	6 25 Պշբ.
1 —		1 — Վոսփ.	7 05
1 30		1 20 Գուզկճ.	7 40
2	7 50 Պշ.	1 50	8 20
2 30		2 25 Դապ.	9 — Ֆէրպ
3 —		2 55 Վոսփոր	9 40 Գզկ.
3 15 Ֆէրպ.	8 50	3 —	10 15 Ֆէրպ
3 35	9 35	3 30	10 30 Գզկ.
4	9 45 Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ	10 40
4 20 Վոսփ.	10 05 Պշ.	4 15	11 —
5 —	10 35 Գզ.Գպ.	5 5	11 30
4 45 Ֆէրպ.	11 — Գզ.	5 50	11 25* Գզկ
5 40	11 Ֆէրպ	5 45 Ֆէրպօթ	11 55
6 15 Պշբ.	11 20		12 15
6 30	12 05		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
12 —		12 20	6 25 Պշբ.
12 45		1 — Վոսփ	7 5 Պշբ.
1 30	6 50 Պշբթ,	1 5	7 40 Պշբ.
2 10	8 — Պշբթ.	1 50	8 20
2 45	8 45	2 20	9 —
3 15 Ֆէրպօթ	9 30	2 20 Դապ.	9 45
3 25	9 45 Ֆէրպ.	3 —	10 15
4 —	10 15	2 55 Վոսփ	10 30 Ֆէրպ.
4 30	10 35 Պշբ.	3 45	10 40
4 45	11 — Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ	11 20
5 20	11 10	4 45	11 30 Ֆէրպ.
4 45 Ֆէրպօթ	11 45	5 30	11 55
6 —	12 05	5 45 Ֆէրպօթ	12 15

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հարէմէն Սալաճագ բացի Կիր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
3 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւ [illegible] պիտի մնան։

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որ [illegible] Լիվերբուլ և Արեւելեան միջև

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ատլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէպպօ	2143	Մորօքքօ	1855
Քէտար	1876	Քամպանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալեքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 571

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Պորտօյ, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբըն	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվերբուլ

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱ[illegible]

ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒ[illegible]

Շաբթուան երթեւեկութ[illegible]

Բշ. 2/14 Օտէսայի սուրհանդակ, [illegible] միջօրէի։
Գշ. 3/15 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 4/16 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 4/16 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 5/17 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 6/18 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.—Սեպտեմբեր 3 15, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բօր-Սայիտ գացող շոգենաւին 562

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՑ Ա. Ն. և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ՕՒ ԸՆԿ

Մարսիլիոյ և Պոլսոյ մէջ [illegible] կանոնաւորապէս բանող

Առաջիկայ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի սեպտեմբեր 22ին (Ը. Ե.)։

Բաթում-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և [illegible] Նաւորդներ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՉՈՒԼ
575 Մումխանէ փողոց Թ. 10

Արտօնատէր Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ